

## Hallituksen esitys Eduskunnalle Espanjan kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

### ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Espanjan välisen sosiaaliturvasopimuksen, joka allekirjoitettiin joulukuussa 1985. Sopimuksen tarkoituksena on taata kummankin sopimusvaltion kansalaisille vastavuoroisesti periaatteessa samat sosiaaliturvaetuudet toisessa sopimusvaltiossa kuin omassa maassa. Sopimukseen on koottu ne periaatteet ja menettelytavat, joiden mukaisesti toisen valtion kansalaiset ja heidän jälkeen jääneet omaisensa rinnastetaan toisen valtion vastaaviin henkilöryhmiin.

Sopimus tulee voimaan ratifioimiskirjojen vaihtokuukautta seuraavan toisen kuukauden en-

simmäisenä päivänä. Voimaantulon jälkeen sopimuksen määräyksiä sovelletaan oikeuksiin, jotka ovat olleet kertymässä sen voimaan tullessa, sekä ennen sopimuksen voimaantuloa sattuneen tapahtuman perusteella myönnettäviin muihin etuuksiin kuin kertakaikkisiin korvauksiin. Kuitenkaan sopimus ei perusta oikeutta etuuden saamiseen sopimuksen voimaantuloa edeltävältä ajalta.

Esitykseen liittyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus.

### YLEISPERUSTELUT

#### 1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

##### 1.1. Nykyinen tilanne

Suomen ja Espanjan välillä ei tällä hetkellä ole sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta. Tarvetta sopimuksen aikaansaamiseen on sen vuoksi, että Espanjan sosiaaliturvajärjestelmässä on ulkomalaisia koskevia rajoituksia. Espanjassa asuu noin 4 500 suomalaista. Matkailijoiden määrä on noin 200 000 vuodessa. Suomessa asuu noin 200 espanjalaista. Matkailijoita käy vuosittain joitakin tuhansia. Sopimus parantaa erityisesti näiden ryhmien sosiaaliturvaa.

Espanjan sosiaaliturvajärjestelmään kuuluu eläkevakuutus, sairaus- ja äitiysvakuutus, tapaturmavakuutus, työttömyysturva ja perhe-etuudet sekä erilaisia sosiaalihuoltoetuuksia. Yleinen pe-

ruste järjestelmään kuulumiselle on työsuhde tai perheenhuoltajan työsuhde. Yleiseen järjestelmään kuuluvat teollisuuden- ja palveluammattien työntekijät, jotka on jaoteltu 12 ammattiluokkaan. Tämän lisäksi on erityisjärjestelmiä esimerkiksi maatalouden työntekijöille, kotiapulaisille, rautateiden palveluksessa oleville, myyntimiehille, yksityisyrittäjille, merimiehille, julkisten alojen työntekijöille, kaivosmiehille ja vapaiden ammattien harjoittajille. Erityisjärjestelmissä on joissakin tapauksissa paremmat etuudet kuin yleisessä järjestelmässä.

Espanjan palkansaajien yleisen eläkejärjestelmän eläke määräytyy sen mukaan, mihin 12 ammattiluokasta työntekijä kuuluu. Myös vakuutusmaksu määräytyy luokan perusteella. Järjestelmässä maksetaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä sekä hautausavustuksia.

Vanhuuseläke maksetaan 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle, joka on maksanut vakuutusmaksuja järjestelmälle vähintään 15 vuoden ajan. Tästä kokonaisajasta vakuutusmaksut on pitänyt maksaa ainakin kahdelta vuodelta viimeisten kahdeksan vuoden aikana. Eläke edellyttää lisäksi työnteon lopettamista. Vanhuuseläke määräytyy työssäoloajan ansioiden ja vakuutusajan pituuden mukaan.

Eläke on 100 prosenttia keskimääräisistä eläkkeen perusteena olevista palkoista. Elokuusta 1985 heinäkuun loppuun 1986 eläkepalkka on viiden viimeisen vuoden vakuutusmaksun perusteena oleva palkka. Aikavälillä 1 päivästä elokuuta 1986 31 päivään heinäkuuta 1987 eläkepalkka on kuuden viimeisen vuoden vakuutusmaksun perusteena ollut palkka. Aikavälillä 1 päivästä elokuuta 1987 31 päivään heinäkuuta 1988 käytetään seitsemän viimeisen vuoden vakuutusmaksun perusteena ollutta palkkaa ja elokuusta 1988 lähtien kahdeksan viimeisen vuoden maksun perusteena ollutta palkkaa. Kaikissa tapauksissa kahdelta viimeiseltä vuodelta käytetään todellista palkkaa ja edellisiltä vuosilta indeksillä tarkistettua palkkaa. Vanhuuseläkkeellä on asetuksella vuosittain määrätty vähimmäismäärä (27 490 pesetaa kuukaudessa). Eläke maksetaan 14 kertaa vuodessa. Ylimääräiset eläke-erät maksetaan heinäkuussa ja joulukuussa.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaminen edellyttää, että alle 26-vuotias vakuutettu on maksanut vakuutusmaksut vähintään puolesta ajasta 16 ikävuoden täyttämisen ja työkyvyttömäksi tulon välillä. Jos vakuutettu on täyttänyt 26 vuotta, hänen edellytetään maksaneen vakuutusmaksut vähintään neljännesosalta ajasta 20 ikävuoden täyttämisen ja työkyvyttömäksi tulon väliltä. Aina häneltä kuitenkin edellytetään vakuutusmaksut vähintään viideltä vuodelta. Vähintään 20 prosenttia vakuutusmaksuista on pitänyt maksaa 10 vuoden aikana välittömästi ennen eläkehakemuksen tekemistä. Eläke maksetaan sen jälkeen kun sairausvakuutuksen päivärahaa on maksettu yhden vuoden ajan. Työkyvyttömyys jaetaan seitsemään eri luokkaan sen laadun ja asteen mukaan. Näistä kaksi luokkaa, lyhytaikainen ja määräaikainen työkyvyttömyys, kuuluvat sairausvakuutuksen yhteyteen. Myös työkyvyttömyyseläke maksetaan 14 kertaa vuodessa kuten vanhuuseläke.

Perhe-eläkkeen saaminen edellyttää, että edunjättäjä sai itse eläkettä tai oli maksanut vakuutusmaksut eläkejärjestelmälle vähintään 500 päivältä viimeisten viiden vuoden aikana

ennen kuolemaansa. Leskeneläke maksetaan naisleskelle sekä työkyvyttömälle miesleskelle. Lapseneläke maksetaan alle 18-vuotiaalle huollettavalle lapselle. Eläkettä voidaan maksaa myös muille edunjättäjästä taloudellisesti riippuvaisille omaisille. Perhe-eläkkeen enimmäismäärä on 100 prosenttia eläkeperusteesta. Kaikki nämä eläkkeet maksetaan 14 kertaa vuodessa kuten vanhuuseläke. Hautausavustus maksetaan kertsuorituksena.

Espanjan eläkejärjestelmässä tunnetaan myös varhaiseläke, joka maksetaan alennettuna 60 vuotta täyttäneelle. Työttömäksi joutuneelle työntekijälle voidaan harkinnan mukaan maksaa eläke jo 55 vuoden iässä.

Espanjan eläkejärjestelmän erikoisuutena on niin kutsuttu eläkekelpoisuus. Henkilö pysyy eläkekelpoisena niin kauan kun hän on vakuutettuna eläkevakuutuksessa tai sitä vastaavassa tilanteessa, jollainen on työttömyys, asepalvelu tai kansanedustajana oleminen. Työsuhteen päättymisen jälkeen tällainen eläkekelpoisuus jatkuu ainoastaan 90 päivän ajan. Tämän ajan kulumisen jälkeen henkilöllä ei ole oikeutta edes vanhuuseläkkeeseen tuon työsuhteen perusteella. Sosiaaliturvasopimuksella eläkekelpoisuusaikaa on mahdollista jatkaa siten, että toisen valtion vastaavat kaudet katsotaan eläkekelpoisuuden synnyttäviksi kausiksi.

Espanjan sairaus- ja äitiysvakuutuksessa vakuutuksen peruste on työsuhte. Eläkeläisillä on oma sairaanhoitovakuutuksensa. Sairausvakuutuksen päivärahaa maksetaan 12 kuukauden ajan. Maksukautta voidaan pidentää 18 kuukauteen. Edellytyksenä kuitenkin on maksetut maksut samalta ajalta kuin työkyvyttömyyseläke. Päivärahan määrä on 60 prosenttia palkasta kolmannelta päivästä 20:nteen päivään ja sen jälkeen 75 prosenttia palkasta.

Äitiyspäivärahaa maksetaan 14 viikolta, josta vähintään kahdeksan viikkoa synnytyksen jälkeen. Edellytyksenä on liittyminen järjestelmään vähintään yhdeksän kuukautta ennen synnytystä ja maksetut maksut 180 päivän ajalta viimeisen vuoden aikana. Päivärahan määrä on 75 prosenttia palkasta.

Sairaanhoitona annetaan kaikki tarvittava sairaanhoito. Lääkkeistä potilas maksaa 40 prosenttia hinnasta, kun ne hankitaan sairaalan ulkopuolelta. Omavastuu ei kuitenkaan koske eläkeläisiä. Myös hammashoito kuuluu järjestelmän piiriin.

Espanjan tapaturmavakuutuksesta maksetaan samat etuudet ja samoin ehdoin kuin sairaus-

vakuutuksesta lukuunottamatta sitä, että mitään odotusaikaa ei tunneta. Lisäksi päivärahan määrä on 75 prosenttia palkasta alusta alkaen. Tapaturmaeläkkeen määrä on sama kuin tavallisen työkyvyttömyyseläkkeen määrä. Sama koskee perhe-eläkettä. Sairaanhoidetuudet maksetaan samalaisina kuin sairausvakuutusjärjestelmästä lukuunottamatta lääkkeitä, jotka saadaan ilman omavastuusuutta.

Edellytyksiä Espanjan työttömyysetuuden saamiselle ovat kuuden kuukauden maksut viimeisten neljän vuoden aikana, työmarkkinoiden käytettävissä oleminen ja se, ettei ole kieltäytynyt tarjotusta työstä tai koulutuksesta. Päivärahan määrä on 80 prosenttia keskipalkasta ensimmäisen puolen vuoden ajan. Sen jälkeen 70 prosenttia palkasta 12:n kuukauden loppuun asti ja tämän jälkeen 60 prosenttia palkasta puolentoista vuoden päättymiseen asti. Päivärahakautta voidaan jatkaa erityisestä syystä 24 kuukauden päättymiseen asti. 55 vuotta täyttäneelle työttömälle voidaan lisäksi antaa työttömyyseläke.

Espanjan perhe-etuksiin on oikeus työntekijöillä ja eläkeläisillä joilla on vähintään yksi alle 18 vuotias lapsi (työkyvytön ei ikärajaa). Perhe-etuuksina maksetaan äitiysavustusta kertasuorituksena (3 000 pesetaa vuonna 1985). Lapsilisää maksetaan 250 pesetaa kuukaudessa (vuonna 1985) jokaisesta lapsesta. Lisäksi perhe-etuuksiin kuuluu kertasuoritus, joka annetaan avioliiton solmimisen yhteydessä. Sen määrä oli vuonna 1985 6 000 pesetaa. Perheelle voidaan lisäksi maksaa tarveharkintaisia etuuksia.

Jos henkilö on syystä tai toisesta jäänyt edellä selvitellyn sosiaalivakuutusjärjestelmän etuuksista osattomaksi, hänelle voidaan antaa tarveharkintaisia sosiaaliapua. Rahasuoritusten lisäksi voidaan antaa tarpeellista sairaanhoitoa.

## 1.2. Asian valmistelu

Sopimusta on valmisteltu ulkoasiainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä. Valmistelussa on käytetty sosiaalivakuutuslaitosten asiantuntija-apua. Sopimuksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä ja valtiovarainministeriöltä. Sopimusneuvottelut aloitettiin vuonna 1977 ja ne saatiin päätökseen lokakuussa 1985. Sopimus allekirjoitettiin 19 päivänä joulukuuta 1985.

## 2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sopimusneuvotteluissa on lähdetty siitä, että sopimuksen aiheuttamat taloudelliset edut ja lisäkustannukset tasoittuvat pitkällä aikavälillä sopimusvaltioiden kesken. Numeerisia tietoja hyödyistä ja kustannuksista on hyvin vaikea esittää, mutta on todennäköistä, että Suomen saavuttamat edut Espanjassa asuville ja työskenteleville suomalaisille ovat rahallisesti suuremmat kuin päinvastoin. Sopimuksessa on määräyksiä matkailijoille ja muille tilapäisesti oleskeleville tarkoitetusta sairaanhoidosta. Tämän hoidon korvaa se maa, missä hoidon saajat ovat vakuutettuja. Koska suomalaisia matkailijoita on Espanjassa noin 200 000 vuosittain on ilmeistä, että Espanjassa heille annettua hoidosta suoritettavat korvaukset muodostuvat Suomelle lisäkustannukseksi. Sen määrää on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Kustannukset korvataan tulo- ja menoarvioon sisältyvistä varoista. Korvausliikenteen hoitaa kansaneläkelaitos. Myös Espanjassa asuville sellaisille eläkeläisille, joille ei muuttohetkellä ole maksettu suomalaista kansaneläkettä, sopimuksen perusteella myönnettävä kansaneläkkeen pohjaosa on lisäkustannus, jota on vaikea arvioida ennalta.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

### 1. Sopimuksen sisältö

Sopimus on jaettu neljään osaan, joista ensimmäinen käsittää yleiset määräykset (1—5 artikla). Toisessa osassa määrätään sovellettavasta lainsä-

dännöstä (6—10 artikla). Kolmannessa osassa ovat erityiset määräykset eli varsinaiset asiasisältöä koskevat määräykset (11—32 artikla). Neljännen osan määräykset koskevat virka-apua ja erilaisia sopimuksen soveltamiseen liittyviä kysy-

myksiä, osaan kuuluvat myös siirtymä- ja loppumääräykset (33—45 artikla).

**1 artikla.** Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet.

**2 artikla.** Artiklassa määrätään kummankin sopimusvaltion osalta sovellettava lainsäädäntö. Sopimus rakentuu vastavuoroisuuden periaatteelle. Tämän vuoksi kutakin sopimusvaltion sosiaaliturvan alaa vastaa toisen sopimusvaltion samat etuudet käsittävä sosiaaliturvan ala. Sopimusta sovelletaan sairausvakuutukseen ja äitiysavustukseen sekä Suomen osalta myös kansanterveys- ja sairaalapalvelujärjestelmään, eläkevakuutukseen kokonaisuudessaan, tapaturma- ja ammattitautivakuutukseen, työttömyysturvaan ja invalidihuoltoon sekä lapsen elatustukeen ja muihin sosiaalivastuksiin.

**3 artikla.** Artiklassa määrätään että sopimusta sovelletaan sopimusvaltioiden kansalaisiin ja muihin henkilöihin, jotka ovat tai ovat olleet jomman kumman sopimuspuolen lainsäädännön alaisia sekä sellaisiin henkilöihin, jotka johtavat heistä oikeutensa.

**4 artikla.** Artiklassa määrätään että sopimusvaltioiden kansalaiset sekä heidän perheenjäsenensä ja jälkeläisensä, mikäli nämä johtavat oikeutensa heistä, sekä pakolaiset ja valtiottomat henkilöt rinnastetaan keskenään kun on kysymys sosiaaliturvaa koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista.

**5 artikla.** Artiklassa määrätään, että sosiaaliturvaetuudet maksetaan periaatteessa myös toisessa sopimusvaltiossa asuvalle edunsaajalle. Myös kolmannessa valtiossa asuville sopimusvaltioiden kansalaisille maksetaan rahaetuuksia. Näistä yleisperiaatteista on sopimuksessa kuitenkin lukuisia poikkeuksia. Esimerkiksi sopimuksen 14 artiklassa määrätään, että Suomen kansaneläkettä myönnetään pohjaosan määräisenä vain Espanjassa asuville Espanjan kansalaisille. Kolmanteen valtioon kansaneläkettä ei sopimuksen perusteella myönnetä eikä makseta lainkaan.

**6 artikla.** Sovellettavaa lainsäädäntöä koskeva pääperiaate on sosiaaliturvan alasta riippuen joko asuminen tai työskenteleminen maassa.

**7 artikla.** Ensimmäinen poikkeus pääperiaatteesta koskee työntekijöitä, jotka lähetetään tilapäisesti työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle. He pysyvät lähetettävänsä lainsäädännön piirissä, jos toisessa sopimusvaltiossa työskentelyn arvioidaan kestävänsä enintään 24 kuukautta. Jos tilapäinen työskentely jatkuu kauemmin kuin 24 kuukautta, voivat sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset jatkaa lähetetyn työntekijän

kuulumista lähettäjävaltion lainsäädännön piiriin.

Sopimustalon toisessa kappaleessa tehdään poikkeus sovellettavaa lainsäädäntöä koskevaan pääperiaatteeseen maa- ja ilmakuljetusalan yrityksen työntekijöiden osalta, jotka työskentelevät kummankin sopimusvaltion alueella. He kuuluvat sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueella yrityksen pääkonttori sijaitsee.

Artiklan 3 kappaleessa tehdään pääsäännöstä poikkeus merimiesten ja muiden aluksissa palvellevien henkilöiden osalta. Heidät vakuutetaan sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan minkä valtion lippua alus käyttää.

**8 artikla.** Artiklan poikkeus 6 artiklan pääperiaatteesta koskee kummankin sopimusvaltion toisessa sopimusvaltiossa olevan diplomaattiedustuston henkilökuntaa. Artiklan määräykset perustuvat diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 4/70) määräyksiin diplomaattisen edustuston henkilökunnan asemasta lähetettävään ja asemamaan sosiaaliturvan suhteen. Artikla poikkeaa Wienin yleissopimuksen määräyksistä kuitenkin sikäli, että niin kutsutut paikalta palkatut työntekijät, jotka Wienin yleissopimuksen mukaan on vakuutettava asemamaassa, voivat kolmen kuukauden kuluessa työskentelynsä alkamisesta valita myös lähetettävään lainsäädännön soveltamisen.

**9 artikla.** Artiklassa määrätään, että sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat yhteisesti sopia poikkeuksista edellä mainittuihin määräyksiin. Määräys sisältää norminantovallan delegointia sosiaali- ja terveysministeriölle.

**10 artikla.** Artiklalla pyritään huolehtimaan siitä, että saman työskentelyn osalta ei vakuutusmaksuja makseta kuin yhteen sopimusvaltioon. Määräys on ristiriidassa työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevan lain kanssa.

**11 artikla.** Artiklassa määrätään, että suomalainen työeläke maksetaan myös Espanjaan.

**12 artikla.** Suomen työeläkelainsäädäntöön 1 päivänä syyskuuta 1985 otettu edellytys viiden vuoden asumisesta Suomessa, jotta niin kutsuttu tuleva aika voitaisiin ottaa huomioon työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa, katsotaan artiklamääräyksessä täytetyksi näiltä osin myös kun henkilö on kuulunut Espanjan pakollisen eläkevakuutuksen piiriin.

**13 artikla.** Artiklassa määrätään työeläkelainsäädännön työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeen niin kutsuttua tuleva aikaa koskevan osan laskeamisesta tilanteissa, joissa henkilöllä on oikeus eläkkeeseen molemmista sopimusvaltioista. Täl-

löin todelliseen työskentelyaikaan Suomessa perustuva eläke korotetaan tietyin edellytyksin kertoimella. Oikeus kertoimella laskettuun tulevaan aikaan säilyy myös kun henkilö on Espanjassa eläkevakuutettuna.

**14 artikla.** Artiklassa määrätään ensin Suomen kansaneläkkeen maksamisesta Suomesta Espanjaan muuttavalle eläkkeensaajalle ja sitten eläkkeen myöntämisestä ennen eläketapahtumaa muuttaneelle henkilölle, joka on Suomessa asumisellaan ansainnut oikeutensa. Määräysten mukaan yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta Suomessa asuneella Espanjan kansalaisella joka eläköttää hakiessaan asuu Espanjassa tai Suomessa on oikeus kansaneläkelain mukaisen vanhuuseläkkeen pohjaosaan tai perhe-eläkelain mukaiseen leskeneläkkeen pohjaosaan tai täysimääräiseen lapseneläkkeeseen. Leskeneläkkeen ja lapseneläkkeen ollessa kysymyksessä myös edunjättäjän edellytetään asuneen Suomessa vähintään viisi vuotta ja asuneen kuollessaan Suomessa tai Espanjassa.

**15 artikla.** Artiklassa todetaan että Espanjan eläkevakuutuksesta määrätään seuraavissa artikloissa.

**16 artikla.** Artiklan 1 kappaleessa määrätään, että Suomen kansalaisilla on oikeus espanjalaisen eläkevakuutuksen etuuksiin enintään 12 kuukauden odotusajan jälkeen. Artiklan 3 kappaleen mukaan voidaan Suomessa täyttyneitä vakuutuskausia ottaa tarpeen mukaan huomioon määrättäessä oikeudesta espanjalaiseen eläkkeeseen. Artiklan 4 kappaleen mukaan oikeus espanjalaisen eläkevakuutuksen etuuksiin säilyy myös silloin kun henkilö kuuluu Suomen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin tai saa siitä etuuksia.

**17 artikla.** Artiklassa määrätään espanjalaisen eläkkeen laskemista koskevat menettelytavat tapauksissa, joissa henkilöllä on vakuutuskausia kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan. Espanjan osuus määrätään suhteessa vakuutuskausien kokonaismäärään.

**18 artikla.** Artiklan mukaan espanjalainen eläke lasketaan espanjalaisen maksuperusteen mukaan myös siinä tapauksessa, että lainsäädännön edellyttämä vakuutusmaksukausi on täyttynyt Suomessa.

**19 artikla.** Artiklassa annetaan Suomen kansalaisille oikeus päästä espanjalaisen vapaaehtoisen vakuutuksen piiriin.

**20 artikla.** Artiklassa määrätään, että kun suomalaisia vakuutuskausia lasketaan hyväksi espanjalaisessa tiettyä ammattialaa koskevassa eläkejär-

jestelmässä, suomalaisten vakuutuskausien edellytetään täyttyneen vastaavalla ammattialalla.

**21 artikla.** Artiklassa määrätään, että tarvittaessa otetaan huomioon toisen sopimusvaltion lainsäädännön piirissä täyttyneet vakuutuskaudet määrättäessä oikeudesta sairausvakuutusetuuksiin. Espanjaan muuttava suomalainen voi siten esimerkiksi lukea hyväkseen asumisajan Suomessa täyttääkseen Espanjan sairausvakuutuksen päivärahan saamiseksi edellytetyn 180 päivän vakuutuskauden.

**22 artikla.** Artiklan perusteella sopimusvaltiossa vakuutettu henkilö saa tilapäisesti toisessa sopimusvaltiossa oleskellessaan ja sairastuessaan sieltä välttämättömän sairaanhoidon. Artiklan 2 kappaleen mukaan samaa sovelletaan myös lähetettyihin työntekijöihin, kuljetusliikkeiden työntekijöihin ja merimiehiin sekä diplomaattisen edustuston palveluksessa oleviin henkilöihin, jotka ovat valinneet toisen kuin asemamaan lainsäädännön piiriin kuulumisen. Sairaanhoito annetaan sen sopimusvaltion kustannuksella, missä henkilö on vakuutettu. Kustannusten korvaamisesta on sovittu yksityiskohtaisemmin toimeenpanosopimuksessa. Suomessa korvausliikenne hoidetaan kansaneläkelaitoksessa valtion varoin.

**23 artikla.** Artiklan mukaan sairaanhoito annetaan myös sopimusvaltiossa asuville eläkeläisille. Lisäksi Espanjassa asuville suomalaisille eläkkeensaajille annetaan oikeus liittyä espanjalaiseen eläkeläisten sairausvakuutusjärjestelmään.

**24 artikla.** Kun on kysymys suurempien ja kalliimpien sairaanhoitoetuuksien antamisesta tilapäisen oleskelun aikana, edellytetään sen sopimusvaltion vakuutuslaitoksen hyväksymistä, jossa henkilö on vakuutettu.

**25 artikla.** Artiklassa määrätään että tarvittaessa otetaan huomioon toisen sopimusvaltion lainsäädännön piirissä täyttyneet vakuutuskaudet määrättäessä oikeudesta perhe-etuuksiin.

**26 artikla.** Artiklan määräysten mukaan äitiysavustus maksetaan siitä maasta missä äiti vakinaisesti asuu, vaikka synnytys olisikin tapahtunut toisessa sopimusvaltiossa. Jos oikeus etuuteen olisi kummastakin valtiosta, se maksetaan siitä maasta, missä synnytys on tapahtunut.

**27 artikla.** Määräyksestä seuraa, ettei espanjalaiseen sovelleta Suomen lapsilisälain mukaista ulkomaalaisia koskevaa odotusaikaa.

**28 artikla.** Artiklassa säädetään, että tapaturma- ja ammattitautietuudet annetaan siitä maasta missä henkilö on vakuutettu. Kuitenkin sopimusvaltiossa asuva tapaturmavakuutettu henkilö, joka oleskelee tilapäisesti toisessa sopimusvaltios-

sa ja joutuu siellä esimerkiksi lähetettynä työntekijänä työtapaturman uhriksi, saa oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitokselta kaiken tarvitsemansa hoidon. Sama koskee henkilöä, jonka oleskelu toisessa sopimusvaltiossa alkaa työtapaturman tai ammattitaudin hoidon aikana. Tämä hoito annetaan kuitenkin sen sopimusvaltion kustannuksella, missä henkilö on vakuutettu. Kustannusten korvaamisesta on yksityiskohtaisemmin määrätty toimeenpanosopimuksessa.

**29 artikla.** Artiklan mukaan uuden tapaturman korvaamista tutkittaessa myös toisessa valtiossa tapahtunut tapaturma otetaan huomioon. Artiklan 2 kappaleessa määrätään lisäksi, että kummassakin sopimusvaltiossa peräkkäin sattuneiden työtapaturmien tapauksissa jälkimmäisen työtapaturman korvaaminen tapahtuu vain sen työtapaturman aiheuttaman työkyvyn alentuma huomioon ottaen.

**30 artikla.** Artiklassa määrätään niin sanotun viimeisen maan periaatteen soveltamisesta. Tämä merkitsee sitä, että ammattitautitapauksissa korvaus maksetaan sopimusvaltiosta, jossa viimeinen tautiin altistava työskentely tapahtui. Artiklan 3 kappaleessa määrätään lisäksi tapauksista, jossa ammattitauti pahenee toisessa sopimusvaltiossa. Tällöin uusi valtio on velvollinen antamaan etuusia vain sairauden siellä työskentelemisestä johtuvan pahenemisen osalta.

**31 artikla.** Artiklassa määrätään Espanjan lainsäädännön mukaisen hautausavustuksen suorittamisesta.

**32 artikla.** Artiklassa määrätään että määrättäessä oikeudesta työttömyysetuuteen myös toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet voidaan ottaa huomioon. Toisen kappaleen mukaan Suomeen saapuneella henkilöllä on oikeus työttömyysetuuteen vasta sen jälkeen kun hän on työskennellyt Suomessa neljä viikkoa, ellei työsuhte ole päättynyt henkilön syyttä. Artiklan 3 kappaleen mukaan toisessa sopimusvaltiossa suoritettut työttömyysetuusajat otetaan työttömyysetuutta suoritettaessa huomioon.

**33—45 artikla.** Näissä artikloissa määrätään erilaisista sopimuksen soveltamisesta noudatettavista periaatteista, sopimusta soveltavien laitosten ja viranomaisten yhteydenpidosta ja määrääjoista, väliesmenettelyistä sekä sopimuksen ulottuvuuteen ja voimaantumoon liittyvistä kysymyksistä.

## 2. Voimaantulo

Sopimus tulee 45 artiklan mukaan voimaan ratifioimiskirjojen vaihtokuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä on tarkoitus saattaa voimaan asetuksella samana ajankohdana kuin sopimuskin.

## 3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen 9 artiklan määräykset merkitsevät valtuutusta norminantoon. Sopimuksen 22 artiklan sairaanhoidon antamista koskevat määräykset, jotka liittyvät kansanterveyslain soveltamisalaan, merkitsevät sellaisten velvoitteiden asettamista kunnille, että niistä on säädettävä lailla. Sopimuksen 37 artiklan määräykset edellyttävät, että sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset voivat olla suoraan yhteydessä keskenään suomen ja ruotsin lisäksi myös englannin ja espanjan kielellä. Sopimuksen 1 artiklan määritelmän mukaan asianomaisella viranomaisella tarkoitetaan sosiaali- ja terveysministeriötä. Määräys merkitsee viranomaisten ja virkamiesten kannalta uutta velvollisuutta, joka on ristiriidassa kielilain (148/22) ja valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (149/22) kanssa. Sopimuksen 41 artikla merkitsee poikkeusta Suomen sisäisestä veroja ja maksuja koskevasta lainsäädännöstä. Sopimuksen 10, 32, 39 ja 43 artiklan määräykset poikkeavat voimassa olevasta sosiaaliturvalainsäädännöstä.

Koska sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on Eduskunnan hyväksyminen tältä osin tarpeellinen.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään

*että Eduskunta hyväksyisi ne Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1985 Suomen tasavallan ja Espanjan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.*

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

## Laki

Espanjan kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

### 1 §

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1985 Suomen tasavallan ja Espanjan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

### 2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

### 3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

---

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Vt. ulkoasiainministeri,  
Pääministeri *Kalevi Sorsa*

**Suomen tasavallan ja Espanjan välinen  
SOSIAALITURVASOPIMUS**

Suomen Tasavallan hallitus ja Espanjan hallitus,

toivomuksenaan järjestää suhteensa sosiaaliturvan alalla ovat sopineet seuraavaa:

**I OSA**

**Yleisiä määräyksiä**

**1 artikla**

1. Tässä luetelluilla sanoilla ja käsitteillä on sopimuksessa seuraava merkitys:

- a) "sopimuspuolet", Suomen tasavalta ja Espanja;
- b) "alue", Suomen osalta Suomen tasavallan alue, Espanjan osalta Espanjan alue;
- c) "lainsäädäntö", 2 artiklassa tarkemmin määritellyt lait, asetukset ja muut säännökset;
- d) "asianomainen viranomainen", Suomen osalta sosiaali- ja terveysministeriö, Espanjan osalta työ- ja sosiaaliturvaministeriö;
- e) "vakuutuslaitos", Suomen osalta 2 artiklan A kohdassa mainitun lainsäädännön soveltamisesta vastaava elin tai viranomainen, Espanjan osalta 2 artiklan B kohdassa luetellut yleisen järjestelmän ja erityisalojen järjestelmien hallintoelimet;
- f) "asianomainen vakuutuslaitos", voimassa olevan lainsäädännön mukainen asianomainen vakuutuslaitos;
- g) "yhdysselin", kummankin sopimuspuolen osalta vakuutuslaitosten toiminnan koordinoijasta vastaava elin, jonka tehtävänä on sopimuk-

**CONVENIO**

**sobre Seguridad Social  
entre  
la Republica de Finlandia y España**

El Gobierno de la República de Finlandia y el Gobierno de España

considerando conveniente regular sus relaciones recíprocas en materia de Seguridad Social, han acordado lo siguiente:

**TITULO I**

**Disposiciones generales**

**Artículo 1**

1. A efectos del presente convenio, las palabras y expresiones que se enumeran a continuación, tendrán el significado siguiente:

- a) "Partes Contratantes", La República de Finlandia y España.
- b) "Territorio", en relación a Finlandia, el territorio de la República de Finlandia, y en relación a España, su territorio nacional.
- c) "Legislación", las leyes, reglamentos y otras disposiciones en vigor que aparecen especificadas en el Artículo 2;
- d) "Autoridad Competente", en relación a Finlandia el Ministerio de Asuntos Sociales y Sanidad, en relación a España, el Ministerio de Trabajo y Seguridad social.
- e) "Institución aseguradora", en relación a Finlandia, el Organismo o autoridad responsable de la aplicación de la legislación a que se hace referencia en el apartado A) del Artículo 2; en relación a España, las Instituciones Gestoras de los Regímenes General y Especiales enumerados en el apartado B) del Artículo 2;
- f) "Institución aseguradora competente", la Institución aseguradora que en cada caso sea competente de acuerdo con la legislación vigente;
- g) "Organismo de Enlace", el organismo responsable de la coordinación e información entre las Instituciones aseguradoras de ambas Partes



sen soveltamisen helpottaminen ja tiedottaminen sopimuksen soveltamisalaan kuuluville henkilöille heille sopimuksen nojalla kuuluvista oikeuksista ja velvollisuuksista;

h) "perheenjäsen", voimassaolevan lainsäädännön mukaan perheenjäseneksi määritelty henkilö;

i) "vakuutuskaudet", vakuutusmaksun maksamisen, työsuhteen keston perusteella tai muulla tavoin määritellyt ajanjaksot, joita niitä koskevan lainsäädännön mukaan pidetään vakuutuskausi-  
na tai sellaisiin rinnastettavina kausina sekä Suomen osalta lisäksi jokainen kalenterikuukausi, jolta on suoritettu lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukainen vakuutusmaksu;

j) "asumiskaudet", kaudet, jotka on sellaisiksi määritelty tai tunnustettu siinä lainsäädännössä, jonka alaisuuteen ne kuuluvat tai niiden katsotaan kuuluvan;

k) "rahasuoritukset", "eläkkeet ja korvaukset", lainsäädännön mukainen rahasuoritus, eläke tai korvaus, mukaanlukien kaikki niihin liittyvät julkisista varoista suoritettavat osat ja korotukset lisäosuudet;

l) "perhe-etuus", Suomen osalta lapsilisä ja äitiysavustus, Espanjan osalta sen lainsäädännössä tarkoitettut etuudet;

m) "sairaanhoitoetuudet", Suomen osalta kansanterveys- ja sairaalapalvelut ja sairausvakuutuksen sekä tapaturma- ja ammattitautivakuutuksen mukaiset sairaanhoitoetuudet, Espanjan osalta sen lainsäädännön tarkoittamat lääkäri- ja lääkepalvelut sairauden tai ammattitaudin, tapaturman, sen aiheuttajasta riippumatta, sekä äitiyden perusteella.

2. Kaikilla muilla tässä sopimuksessa esiintyvillä sanoilla ja käsitteillä on asianomaisen lainsäädännön mukainen merkitys.

## 2 artikla

1. Tätä sopimusta sovelletaan

A) Suomessa:

Seuraavia tapauksia koskevaan lainsäädäntöön:

a) sairausvakuutus, mukaanluettuna äitiys-, isyys- ja vanhempainraha, sekä kansanterveys- ja sairaalapalvelut;

Contratantes con objeto de facilitar la aplicación del Convenio, así como de informar a los interesados sobre sus derechos y obligaciones dimanantes del Convenio.

h) "Familiar", una persona definida como tal por la legislación vigente;

i) "Períodos de seguro", periodos de cotización, de empleo u otros periodos que de acuerdo con la legislación bajo la que fueron cubiertos, sean considerados como periodos de seguro o equivalentes, así como, en el caso de Finlandia, cada mes natural por el cual se ha pagado cotización por el seguro de acuerdo con la Ley sobre los empleos de breve duración;

j) "Períodos de residencia", periodos definidos o reconocidos como tales de acuerdo con la legislación bajo la cual fueron cubiertos o se considera que han sido cubiertos;

k) "Prestaciones económicas", "Pensión o subsidio", una prestación en efectivo, pensión o indemnización según la legislación aplicable, incluyendo todas las partes correspondientes a tal prestación que son abonadas por los fondos públicos, así como cualquier incremento o suplemento;

l) "Prestación familiar", en Finlandia, las prestaciones por los hijos y subsidio por maternidad, y, en España, las prestaciones previstas en su legislación;

m) "Asistencia sanitaria", en relación con Finlandia, los servicios de salud pública y los servicios sanitarios en hospital, así como las prestaciones sanitarias concedidas en virtud del seguro de enfermedad y el seguro contra accidentes y enfermedades profesionales; en relación con España, la prestación de los servicios médicos y fármacos previstos en su legislación, en los supuestos de enfermedad común o profesional, accidente, cualquiera que sea su causa, y maternidad.

2. Cualesquiera otros términos y expresiones utilizados en este Convenio tendrán el significado que se les atribuya en la legislación de que se trate.

## Artículo 2

1. El presente convenio se aplicará:

A) En Finlandia:

a la legislación sobre:

a) Seguro de enfermedad, incluidas las prestaciones por maternidad, así como los servicios de salud pública y servicios sanitarios hospitalarios;

- b) työtaturma- ja ammattitautivakuutus;
- c) eläkevakuutus, mukaanluettuina työeläkejärjestelmät sekä kansaneläke- ja yleinen perheläkevakuutus;
- d) työttömyysturva;
- e) äitiysavustus, lapsilisä, invalidihuolto ja lapsen elatustuki sekä muut sosiaaliavustukset;

f) edellä mainituissa kohdissa tarkoitettuihin vakuutuksiin tai etuuksiin liittyvät maksut.

B) Espanjassa:

1) yleisen sosiaaliturvajärjestelmän seuraavia tapauksia koskeviin säännöksiin:

a) äitiys, sairaus tai ammattitauti, tilapäinen työkyvyttömyys ja tapaturma tai työtaturma;

- b) tilapäinen tai pysyvä työkyvyttömyys;
- c) vanhuus;
- d) kuolemantapaus ja leskeys;
- e) perheturva;
- f) vammautuneiden uudelleen koulutus ja kuntoutus;

g) sosiaalihuolto ja sosiaalipalvelut;

h) työttömyys.

2) erikoisalojen sosiaaliturvajärjestelmien B.1 kohdassa mainittuja tapauksia koskeviin säännöksiin seuraavilla erityisaloilla:

- a) maatalous;
- b) merenkulku;
- c) hiilikaivosala;
- d) rautatieläiset;
- e) kotitaloustyöntekijät;
- f) itsenäiset tai oman yrityksensä lukuun työskentelevät työntekijät;
- g) kauppaedustajat;
- h) opiskelijat;
- i) taiteilijat;
- j) kirjailijat;
- k) härkätaistelijat;
- l) ammattijalkapalloilijat.

2. 4 kappaleessa mainituin poikkeuksin tätä sopimusta sovelletaan myös säännöksiin, jotka kodifioivat, muuttavat tai täydentävät tämän artiklan 1 kappaleessa mainittuja säännöksiä.

3. Sopimusta sovelletaan säännöksiin, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kappaleessa mainittuja sosiaaliturvan aloja tai lajeja vain siinä tapauksessa että sopimuspuolet siitä erikseen sopivat.

b) seguro de accidentes de trabajo y enfermedades profesionales;

c) seguro de pensiones, incluidos los sistemas de pensiones de empleo así como el seguro de pensión nacional y el seguro general de pensión por supervivencia;

d) sistema de protección por desempleo;

e) subsidios por maternidad, prestaciones por hijos, asistencia por invalidez y subsidios para mantenimiento de hijos, así como otras formas de asistencia social;

f) las cotizaciones relacionadas con las pensiones o prestaciones antes mencionadas.

B) En España:

1. A las disposiciones legales del Régimen General de Seguridad social relativas a:

a) maternidad, enfermedad común o profesional, incapacidad laboral transitoria y accidente, sea o no de trabajo;

b) invalidez provisional o permanente;

c) vejez;

d) muerte y supervivencia;

e) protección a la familia;

f) reeducación y rehabilitación de incapacitados;

g) asistencia social y servicios sociales;

h) desempleo;

2. A las disposiciones legales sobre los Regímenes Especiales de Seguridad Social siguientes en los casos a que se refiere el inciso B) nº 1:

a) Agrario;

b) del Mar;

c) de la Minería del Carbón;

d) de Trabajadores Ferroviarios;

e) de Empleados del Hogar;

f) de Trabajadores por cuenta propia o Autónomos;

g) de Representantes de Comercio;

h) de Estudiantes;

i) de Artistas;

j) de Escritores de Libros;

k) de Tórculos;

l) de Jugadores profesionales de fútbol;

2. A reserva de lo dispuesto en el apartado 4, el presente Convenio se aplicará igualmente a las disposiciones legales que codifiquen, modifiquen, o complementen a la legislación enumerada en el apartado 1 del presente Artículo.

3. El Convenio solamente se aplicará a las disposiciones legales que establezcan una Rama o Régimen de Seguridad Social distintos de los especificados en el apartado 1 de este Artículo, si las dos Partes Contratantes establecen un acuerdo a tal efecto.

4. Sopimusta ei sovelleta sopimuspuolen lainsäädäntöön, joka laajentaa voimassaolevien sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisalaa uusiin edunsaajaryhmiin tai jolla perustetaan uusia sosiaaliturvajärjestelmiä, mikäli toisen sopimuspuolen asianomainen viranomainen antaa vastakkaisen ilmoituksen muutoksen toteuttaneen sopimuspuolen asianomaiselle viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa siitä kun asianomaisten säännösten julkaisemisesta on sille virallisesti annettu tieto.

### 3 artikla

Jollei toisin määrätä, tätä sopimusta sovelletaan sopimuspuolten kansalaisiin, henkilöihin, jotka ovat tai ovat olleet jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön alaisia sekä henkilöihin, jotka johtavat oikeutensa mainituista henkilöistä.

### 4 artikla

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, rinnastetaan toisen sopimuspuolen lainsäädäntöä sovellettaessa sopimuspuolen kansalaiseen seuraavat tämän sopimuspuolen alueella asuvat henkilöt:

- a) toisen sopimuspuolen kansalaiset;
- b) heinäkuun 28 päivänä 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen ja tähän sopimukseen liittyvässä, tammikuun 31 päivänä 1967 allekirjoitetussa pöytäkirjassa tarkoitettut pakolaiset;
- c) valtiottomat henkilöt, joilla tarkoitetaan henkilöitä, joita mikään valtio ei tunnusta kansalaiseksi ja lainsäädäntönsä piiriin kuuluviksi;
- d) edellä mainittujen kohtien tarkoittamien henkilöiden perheenjäsenet ja edunsaajat, mikäli nämä johtavat oikeutensa mainituista henkilöistä.

### 5 artikla

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, eläkkeisiin ja muihin rahaetuksiin, työttömyystuusia lukuunottamatta ei sovelleta minkäänlaisia vähennyksiä, muutoksia, peruutuksia tai pidätyksiä sillä perusteella, että edunsaaja asuu toisen sopimuspuolen alueella.

4. El Convenio no se aplicará a las disposiciones legales de una Parte Contratante que extiendan los regímenes existentes a nuevas categorías profesionales o que establezcan nuevos regímenes si la Autoridad competente de la otra Parte notifica su oposición a la Autoridad competente de la primera dentro de un período de tres meses contados a partir de la fecha en que le sea comunicada oficialmente la publicación de dichas disposiciones.

### Artículo 3

Este Convenio se aplicará, mientras no se disponga lo contrario a los nacionales de las Partes Contratantes, a las personas que estén o hayan estado sometidas a la legislación de una u otra de las Partes Contratantes y a las personas cuyos derechos deriven de éstas o aquellos.

### Artículo 4

En la medida en que no se disponga de otro modo en el presente Convenio en la aplicación de la legislación de una de las Partes Contratantes se equipara con los nacionales de dicha Parte las siguientes personas residentes dentro del territorio de la citada Parte:

- a) Los nacionales de la otra Parte Contratante.
- b) Los refugiados de acuerdo con el Convenio de 28 de Julio de 1951 sobre la situación jurídica de los refugiados y el Protocolo de 31 de Enero de 1967 de dicho Convenio.
- c) Los apátridas, entendiéndose como tales aquella persona a la cual ningún Estado considera como nacional suyo por aplicación de su legislación.
- d) Los miembros de sus familias y supervivientes de las personas citadas en los párrafos anteriores siempre que éstos funden sus derechos en los de las citadas personas.

### Artículo 5

1. Las pensiones y otras prestaciones económicas a excepción de las prestaciones de desempleo no estarán sujetas a reducción, modificación, suspensión o retención por el hecho de que el beneficiario resida en el territorio de la otra Parte, salvo que en el presente Convenio se disponga otra cosa.

2. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, rahaetuudet, joita sopimuspuolen on maksettava toisen sopimuspuolen kansalaiselle, on samoin edellytyksin ja saman suuruisina kuin tämän sopimuspuolen kolmannessa valtiossa asuville omille kansalaisille maksettava myös, jos asianomainen henkilö asuu kolmannessa valtiossa.

## II OSA

### Sovellettavaa lainsäädäntöä koskevia määräyksiä

#### 6 artikla

Jollei tämän sopimuksen 7 ja 8 artiklassa toisin määrätä, sopimuksen soveltamisalaan kuuluviin henkilöihin sovelletaan:

a) Suomen lainsäädäntöä, joka koskee

— työeläkettä, työtaturmaa ja ammattitautietuuksia sekä työnantajan sosiaaliturvamaksua, mikäli asianomaiset henkilöt työskentelevät Suomessa;

— muita etuuksia, mukaanluettuina kansaneläkevakuutus, sairausvakuutus, lapsilisä, sosiaalihuolto ja työttömyysturva, mikäli asianomaiset henkilöt asuvat Suomessa.

b) Espanjan lainsäädäntöä, mikäli henkilö asuu Espanjassa ja toimii Espanjassa työsuhteessa, itsenäisenä yrittäjänä tai on muuten vakuutettu tai siihen rinnastettavassa suhteessa.

#### 7 artikla

1. Jos työnantaja lähettää työntekijän sopimusvaltiosta toiseen suorittamaan työtä, jonka arvioidaan kestävän enintään kaksikymmentäneljä kuukautta, hän kuuluu edelleen ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin ikäänkuin hän työskentelisi ja asuisi tämän sopimuspuolen alueella. Jos työ sen sopimuspuolen alueella, johon työntekijä on lähetetty, jatkuu yli kaksikymmentäneljä kuukautta työntekijään sovelletaan ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädäntöä, mikäli sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset antavat siihen suostumuksensa.

2. Kummankin sopimuspuolen alueella työskentelevään maa- ja ilmakuljetusyritysten matkustavaan henkilökuntaan sovelletaan sen sopimuspuolen lainsäädäntöä, jonka alueella yrityksen pääkonttori sijaitsee. Jos mainittu henkilökunta asuu toisen sopimuspuolen alueella, siihen sovelletaan tämän sopimuspuolen lainsäädäntöä.

2. Las prestaciones económicas debidas por una de las Partes Contratantes se pagarán a los nacionales de la otra Parte que residan en un tercer país en las mismas condiciones y con igual extensión que a los nacionales de la primera Parte residentes en el tercer país de referencia, salvo que en el presente Convenio se disponga otra cosa.

## TITULO II

### Disposiciones sobre legislación aplicable

#### Artículo 6

Salvo lo dispuesto en los Artículos 7 y 8 del presente Convenio las personas comprendidas en el campo de aplicación del mismo estarán sometidas:

a) A la legislación de Finlandia

— en lo concerniente a pensión de empleo y a prestaciones por accidente de trabajo, enfermedad profesional y cotización empresarial de seguridad social, si trabajan en Finlandia.

— en lo concerniente a otras prestaciones, incluidas las derivadas del seguro de pensión nacional, el seguro de enfermedad, la prestación por hijos, la asistencia social y la protección por desempleo, si residen en Finlandia.

b) A la legislación española siempre que residan en España y que dentro de su territorio trabajen por cuenta propia o ajena o figuren en situación de alta o asimilada.

#### Artículo 7

1. Cuando un empresario destaque a una persona del territorio de una de las Partes a trabajar en el territorio de la otra Parte, y la duración prevista del empleo no sea superior a veinticuatro meses, continuará aplicándosele la legislación de la primera Parte como si la persona estuviera empleada y residiera en el territorio de esa Parte. Si su empleo en el territorio de la Parte a la que ha sido enviada a trabajar, continuara después de dicho período de veinticuatro meses, seguirá aplicandosele la legislación de la primera Parte mientras que las Autoridades competentes de las dos Partes den su consentimiento.

2. El personal itinerante perteneciente a empresas de transporte terrestre y aéreo que desempeñe su actividad en el territorio de ambas Partes quedará sujeto a la legislación de la Parte en cuyo territorio tenga su sede la empresa; sin embargo, cuando dicho personal resida en el territorio de la otra Parte quedará sujeto a la legislación de ésta.

3. Alusten miehistöön sovelletaan sen sopimuspuolen lainsäädäntöä, jonka lippua alus käyttää. Henkilöt, joiden tehtäviin kuuluu alusten lastaus, purkaus ja korjaus tai sataman valvonta, ovat sen sopimuspuolen lainsäädännön alaisia, jonka alueella satama sijaitsee.

#### 8 artikla

1. Tätä sopimusta ei sovelleta sopimuspuolten diplomaattisen tai konsuliedustuston henkilökuntaan, mikäli asianomaisilla henkilöillä on diplomaattinen tai konsuliasema.

2. Tätä sopimusta ei myöskään sovelleta sellaisiin valtion virkamiehiin, jotka toisen sopimuspuolen hallitus on lähettänyt toisen sopimuspuolen alueelle, ja jotka eivät kuulu 1 kappaleessa mainittuihin henkilöryhmiin.

3. Jos muu kuin tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettu henkilö, joka ei kuulu sopimuspuolten diplomaattisen tai konsuliedustuston henkilökuntaan, on diplomaattisen tai konsuliedustuston palveluksessa toisen sopimuspuolen alueella tai mainitun edustuston virkamiehen palveluksessa, hän voi kolmen kuukauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta lukien tai kolmen kuukauden kuluessa työskentelyn aloittamisesta tämän sopimuspuolen alueella valita, haluaako hän kuulua ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön vai työskentelymaan lainsäädännön piiriin.

#### 9 artikla

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset voivat yhteisesti tehdä poikkeuksia tämän sopimuksen 6—8 artiklan määräyksiin tiettyjen henkilöiden tai henkilöryhmien osalta.

#### 10 artikla

Jos henkilö asuu sopimuspuolen alueella, ja häneen on tämän sopimuksen määräysten mukaan sovellettava toisen sopimuspuolen lainsäädäntöä tietyn työskentelyn osalta, tästä työskentelystä ei ole suoritettava vakuutusmaksuja ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti.

3. La tripulación de los buques quedará sujeta a la legislación de la Parte cuya bandera enarbola el buque. Los trabajadores empleados en la carga, descarga, reparación de buques o en servicios de vigilancia en un puerto, quedarán sujetos a la legislación de la Parte a cuyo territorio pertenezca el puerto.

#### Artículo 8

1. Quedan exceptuados de la aplicación del presente Convenio las personas de la Representación Diplomática o Consular de cualquiera de las dos Partes Contratantes que gocen de estatuto diplomático o consular.

2. Igualmente quedan excluidos los funcionarios públicos no mencionados en el apartado 1 que el Gobierno de una Parte Contratante envíe al territorio de la otra.

3. Si una persona no referida en los apartados 1 y 2 de este Artículo, que no forme parte de la Representación Diplomática o Consular de cualquiera de las dos Partes Contratantes, se hallase empleada al servicio de una Misión Diplomática a Consular de una Parte en el territorio de la otra; o al servicio particular de un funcionario de dicha Misión, podrá optar, dentro de los tres primeros meses, a contar desde la entrada en vigor del presente Convenio o, en su caso, dentro de los tres meses siguientes a la fecha de iniciación del trabajo en el territorio de dicha Parte, por acogerse, bien a la legislación de la primera Parte, o bien a la legislación del país en el que está empleada.

#### Artículo 9

Las Autoridades competentes de las Partes Contratantes podrán de mutuo acuerdo, establecer modificaciones a lo dispuesto en los artículos 6 al 8 del presente Convenio en relación con determinadas personas o categorías de personas.

#### Artículo 10

Si una persona reside en el territorio de una Parte y, de acuerdo con las disposiciones anteriores, tiene que aplicarsele por una actividad determinada, la legislación de la otra Parte, no existirá la obligación de abonar cotizaciones, en razón de esa actividad, de acuerdo con la legislación de la primera Parte.

## III OSA

## Erityisiä määräyksiä

## 1 luku

## Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke

Osasto A — Suomen lainsäädännön soveltaminen

## Alaosasto 1 — Työeläkkeet

## 11 artikla

1. Tämän sopimuksen 4 artiklassa tarkoitetulla henkilöllä on Espanjassa asuessaan oikeus Suomen työeläkkeeseen samoin edellytyksin kuin Suomessa asuessaan, ottaen kuitenkin huomioon 12 artiklan määräykset.

2. Määrätessään oikeudesta työeläkkeeseen ja sen määrää laskiessaan Suomen asianomaiset valvutuslaitokset soveltavat omaa lainsäädäntöään, jollei tämän sopimuksen 13 ja 39 artiklassa toisin määrätä.

## 12 artikla

Jos henkilö työkyvyttömäksi tullessaan ei muutoin täytä Suomen työeläkejärjestelmän tietyn pituista maassa asumista koskevaa vaatimusta, ajat, jotka hän on oman työnsä perusteella kuullut Espanjan pakollisen eläkevakuutuksen piiriin, rinnastetaan asumisaikoihin Suomessa, elleivät ne ole päällekkäisiä.

## 13 artikla

1. Jos henkilöllä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaan ja Espanjasta suoritettava eläke määräytyy 17 artiklan mukaisesti, lasketaan Suomen työkyvyttömyyseläke seuraavia määräyksiä soveltaen:

a) eläkkeeseen oikeuttavana aikana otetaan huomioon todellinen työskentelyaika Suomessa;

b) kohdan a mukaan määrättyä eläkettä korotetaan kertomalla eläkkeen määrä kertoimella, joka saadaan jakamalla luku 480 niiden täysien kuukausien lukumäärällä, jotka sisältyvät aikaan henkilön 23 vuoden iän täyttämisestä eläketapahuman sattumiseen, kuitenkin enintään kertoimella 40. Niiden työsuhteiden osalta, joissa eläke kertyy työntekijäin eläkelain perusturvaa nopeammin, käytetään lukujen 480 ja 40 sijasta lukuja 360 ja 30. Korotusta ei kuitenkaan tehdä, jos henkilöllä ei ole kummankaan sopimuspuolen

## TITULO III

## Disposiciones Especiales

## Capítulo 1

## Prestaciones por vejez, invalidez y supervivencia

Sección A — Aplicación de la legislación finlandesa.

## Subsección 1 — Pensiones de empleo.

## Artículo 11

1. La persona a la que se hace referencia en el artículo 4 del presente Convenio tiene, mientras resida en España el derecho a la pensión de empleo de Finlandia bajo las mismas condiciones que durante su residencia en Finlandia, teniendo en cuenta lo dispuesto en el Artículo 12.

2. Al establecer el derecho a la pensión de empleo y al computar su cuantía, las Instituciones aseguradoras competentes de Finlandia aplicarán su propia legislación, siempre que los Artículos 13 y 39 del presente Convenio no sean aplicables.

## Artículo 12

Si al producirse la invalidez una persona no cumple el requisito de residencia establecido en el sistema finlandés de pensiones de empleo, los periodos de seguro obligatorio cumplidos bajo legislación española se equipararán a periodos de residencia en Finlandia, siempre que no se superpongan.

## Artículo 13

1. Si una persona tiene derecho a la pensión de invalidez de acuerdo con la legislación de ambas Partes Contratantes, y a pensión debida por legislación española ha sido determinada según lo dispuesto en el Artículo 17, se calculará la pensión finlandesa aplicando las siguientes disposiciones:

a) Se tomará como período que da derecho a la pensión, el período real de empleo cumplido en Finlandia.

b) La pensión establecida de acuerdo con el párrafo a) se incrementará multiplicando la cuantía de la pensión por el coeficiente resultante de dividir 480 por el número de meses completos incluidos en el período transcurrido desde la fecha en que el beneficiario hubiera cumplido los veintitrés años hasta la fecha del hecho causante. El coeficiente máximo a aplicar será cuarenta.

En el caso de empleos en los cuales la pensión se acumula más rápidamente que en el sistema básico establecido en la Ley de pensiones de

eläkelainsäädännön mukaisia vakuutuskausia viimeisen vuoden aikana ennen eläketapahtumaa. Tämän kohdan mukainen eläke on 23-vuotiaalla ja sitä nuoremmalla saman suuruinen kuin se olisi ollut, jos hän olisi tullut työkyvyttömäksi, kun viimeinen työsuhte Suomessa päättyi;

c) jos kohtien a ja b mukaan määrätty eläke on suurempi kuin se erotus, joka saadaan, kun 17 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettua "teoreettista eläkkeestä" vähennetään mainitun kappaleen mukaan määrätty "pro rata -eläke", eläke korotetaan enintään tämän erotuksen suuruiseksi;

d) jos tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti myönnetyn eläkkeen ja Espanjasta 17 artiklaa soveltaen määrätyn eläkkeen yhteismäärä on pienempi kuin yksinomaan Suomen lainsäädännön mukaan määrätty eläke, Suomen asianomainen vakuutuslaitos maksaa näiden erotuksen. Erotus lasketaan ottaen huomioon eläkkeet sen määräisinä kuin ne ovat silloin kun oikeus eläkkeen saamiseen alkaa, tai jos toinen eläke alkaa myöhemmin, viimeksi mainitun eläkkeen alkamisajankohdasta.

2. Jos kummankin sopimuspuolen eläkelainsäädännön piiriin kuuluvalla henkilöllä ei ole vakuutuskausivaatimuksesta johtuen oikeutta eläkkeeseen Espanjasta, eikä Suomen työeläkelainsäädäntöä sovellettaessa ole edellytyksiä lukea eläkkeeseen oikeuttavaksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä olevaa aikaa, otetaan näiden edellytysten täyttämiseksi huomioon viimeisin Suomen työsuhteen jälkeinen vakuutuskausi Espanjassa. Mainittu vakuutuskausi rinnastetaan tällöin niihin Suomen lainsäädännössä tarkoitettuihin aikoihin, jotka pidentävät täysitehoisen työkyvyttömyyseläketurvan voimassaoloaikaa työskentelyn päätyttyä. Jos edellytykset sen ajan hyväksilukemiseen, joka vielä on jäljellä eläkeiän saavuttamiseen näin meneteltäessä täyttyvät, sovelletaan tämän artiklan 1 kappaleen a ja b kohdan määräyksiä.

empleo, se utilizará, en vez de las cifras 480 y 40, las cifras 360 y 30. El incremento no se aplicará, sin embargo, si la persona to tiene períodos de seguro cumplidos de acuerdo con la legislación de cualquiera de las Partes Contratantes, en el año inmediatamente anterior a la fecha del hecho causante. En el caso de personas con veintitrés años de edad o menos, la cuantía de la pensión determinada según este párrafo será igual a la pensión que se le hubiese otorgado, si la invalidez le hubiese sobrevenido al finalizarse el último empleo cumplido en Finlandia.

c) Si la pensión establecida de acuerdo con los párrafos a) y b) es superior a la diferencia entre la "pensión teórica" mencionada en el apartado 1 del Artículo 17 del presente Convenio, y la "pensión prorrata", establecida de acuerdo con el mismo apartado, la pensión se incrementa hasta el valor de dicha diferencia como máximo.

d) Si la cuantía total resultante de la suma de la pensión establecida de acuerdo con el apartado 1 de este Artículo, y la pensión otorgada por España aplicando el Artículo 17, es inferior a la cuantía de la pensión otorgada únicamente de acuerdo con la legislación finlandesa, la Institución aseguradora competente de Finlandia pagará la diferencia. La diferencia se calculará considerando la cuantía de las pensiones tal como estuvo en la fecha del comienzo del derecho a la pensión, o, si el derecho auna de las pensiones comienza con posterioridad a la otra, contando desde la fecha de la pensión posterior.

2. Si una persona a quien ha de aplicarse la legislación de ambas Partes Contratantes no tiene derecho a pensión según la legislación española por no cumplir los períodos de seguro exigidos por esa legislación, y aplicándosele la legislación finlandesa sobre pensiones de empleo tampoco cumple las condiciones para incluir en el período que le da derecho a pensión, el tiempo futuro hasta alcanzar la edad de pensión, se computará, a este efecto, a su favor el período de seguro cumplido en España después de finalizarse el último trabajo en Finlandia. Ese período de seguro se considerará equivalente a los períodos a que hace referencia la legislación finlandesa, que prolongan, después de finalizarse el trabajo, el tiempo durante el cual se mantiene el derecho a la pensión íntegra, es decir, computándose el tiempo futuro. Si, aplicando esta disposición se reúnen los requisitos para computar a favor del beneficiario el tiempo futuro hasta alcanzar la edad de pensión, se aplicarán las disposiciones de los párrafos a) y b) del apartado 1 del presente Artículo.



3. Tämän artiklan 1 ja 2 kappaletta sovelletaan myös Suomen perhe-eläkettä laskettaessa.

4. Eläke maksetaan Suomen lainsäädännön mukaisena, kunnes henkilön oikeus saada eläkettä Espanjasta on ratkaistu. Tällöin eläke määrätään uudelleen tämän sopimuksen mukaisesti. Jos sopimuksen soveltaminen johtaa siihen, että eläkettä olisi pitänyt maksaa pienempänä, katsotaan liिकासuoritus eläkkeen ennakkomaksuksi, ja se voidaan vähentää vastaisista eläke-eristä.

#### *Alaosasto 2 — Kansaneläkkeet ja yleiset perhe-eläkkeet*

##### 14 artikla

1. Espanjan kansalainen, jolle on Suomessa myönnetty vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke Suomen kansaneläkelain mukaan tai perhe-eläke Suomen perhe-eläkelain mukaan, säilyttää Espanjaan muuttaessaan oikeuden tähän eläkkeeseen samoin edellytyksin kuin Suomen kansalainen.

2. Espanjassa tai Suomessa asuvalla Espanjan kansalaisella, joka ei täytä Suomen kansaneläkelain vanhuuseläkkeen saamiseksi säädettyjä Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus vanhuuseläkkeen pohjaosaan, jos hän täytettyään 16 vuotta on asunut Suomessa yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta.

3. Espanjassa tai Suomessa asuvalla Espanjan kansalaisella, joka ei täytä Suomen perhe-eläkelain säädettyjä lesken ja vainajan Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus leskeneläkkeen pohjaosaan, jos vainaja oli Espanjan kansalainen, ja sekä hän että hänen leskensä ovat 16 vuotta täytettyään asuneet Suomessa yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta, ja vainaja kuollessaan asui Suomessa tai Espanjassa.

3. Las disposiciones de los apartados 1 y 2 del presente Artículo se aplicarán también para la determinación de la pensión de supervivencia prevista en la legislación finlandesa.

4. La pensión se pagará de acuerdo con la legislación finlandesa hasta que el derecho del beneficiario a la pensión española haya sido establecido. Entonces, la pensión se fijará nuevamente de acuerdo con el presente Convenio. En caso de que la aplicación del Convenio tenga como resultado que la cuantía de la pensión debiera haber sido inferior, se considerará el exceso como anticipo de la pensión y podrá ser deducido de las prestaciones futuras.

#### *Subsección 2 — Pensiones nacionales y régimen general de pensiones de supervivencia*

##### Artículo 14

1. Un nacional español al que se haya concedido en Finlandia una pensión por vejez o por invalidez de acuerdo con la Ley finlandesa sobre pensiones nacionales o una prestación de viudedad a tenor de la Ley finlandesa sobre pensiones de supervivencia tendrá derecho, mientras resida en España, a percibir esta pensión o prestación en las mismas condiciones que un nacional finlandés.

2. Un nacional español residente en España o en Finlandia y que no cumpla las condiciones para tener derecho a la pensión de vejez de acuerdo con la Ley finlandesa sobre pensiones nacionales tendrá derecho, siempre que cumpla los demás requisitos a la cuantía básica de esta pensión si ha residido en Finlandia durante un período ininterrumpido de cinco años como mínimo, después de haber cumplido la edad de 16 años.

3. Un nacional español residente en España o en Finlandia y que no cumpla los requisitos exigidos por la Ley finlandesa sobre pensiones por supervivencia relativos a la residencia en Finlandia del fallecido o de la viuda tendrá, sin embargo, siempre que cumpla los demás requisitos, derecho a la cuantía básica de la pensión de viudedad, si el fallecido fuera nacional español y tanto él como su ciuda hubieran residido en Finlandia durante un período ininterrumpido de cinco años como mínimo después de haber cumplido 16 años, y el fallecido hubiera residido en Finlandia o en España en la fecha del fallecimiento.



4. Espanjassa tai Suomessa asuvalla Espanjan kansalaisella, joka ei täytä Suomen perhe-eläkelaisia säädettyjä lapsen ja vainajan Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus lapseneläkkeeseen, jos vainaja oli Espanjan kansalainen ja täytettyään 16 vuotta oli asunut Suomessa yhtäjaksoisesti viisi vuotta ja asui kuollessaan Suomessa tai Espanjassa.

#### Osasto B — Espanjan lainsäädännön soveltaminen

##### 15 artikla

Niiden henkilöiden oikeudesta Espanjan lainsäädännön mukaiseen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeeseen, joilla on eläkeoikeus kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, määrätään 16—20 artiklassa.

##### 16 artikla

1. Tämän artiklan 2 kappaleen mukaisesti tämän sopimuksen 4 artiklassa tarkoitetuilla henkilöillä on oikeus Espanjan lainsäädännön mukaiseen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke-etuuksiin samoin edellytyksin kuin Espanjan kansalaisilla, mikäli he ovat olleet vakuutettuina mainitun lainsäädännön mukaan vähintään kahdentoista kuukauden ajan tai mikäli tätä lyhyempi vakuutuskausi antaa heille oikeuden mainittuihin etuuksiin.

2. Määrätessään oikeudesta Espanjan lainsäädännön mukaiseen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeeseen Espanjan asianomainen vakuutuslaitos soveltaa oman maansa lainsäädäntöä.

3. Mikäli tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluva henkilö, joka on kuulunut kummankin sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, ei täytä eläkkeen saamisen edellytyksiä otettaessa huomioon yksinomaan Espanjan lainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet, Espanjan asianomainen vakuutuslaitos ottaa huomioon Suomen työeläke-

4. Un nacional español residente en España o en Finlandia y que no cumpla los requisitos exigidos por la Ley finlandesa sobre pensiones por supervivencia relativos a la residencia en Finlandia del hijo y del fallecido tendrá derecho siempre que cumpla los demás requisitos, a la pensión de orfandad, si el fallecido fuera nacional español y habiendo residido en Finlandia durante un período ininterrumpido de cinco años como mínimo después de haber cumplido 16 años estuviere residiendo en Finlandia o en España en la fecha del fallecimiento.

#### Sección B — Aplicación de la legislación española

##### Artículo 15

El derecho a pensiones de vejez, invalidez y de supervivencia previstas en la legislación española para personas sometidas al seguro de pensiones de las dos Partes Contratantes se regira por las disposiciones de los Artículos 16 al 20.

##### Artículo 16

1. Con sujeción a lo dispuesto en el apartado 2 de este Artículo las personas a que hace referencia el artículo 4 del presente Convenio tendrán derecho a prestaciones bajo la legislación española sobre vejez, invalidez y supervivencia, según las mismas normas aplicables a los nacionales españoles, siempre que hayan estado asegurados de conformidad con las disposiciones contenidas en dicha legislación por un período total de doce meses como mínimo, a no ser que un período inferior de seguro les otorgue derecho a prestaciones.

2. Para determinar el derecho a una prestación por vejez, invalidez o supervivencia bajo la legislación española, la Institución española competente aplicará su propia legislación.

3. Sin embargo, en los casos en que una persona a la que se aplique el presente Convenio haya estado sometida a la legislación de ambas Partes Contratantes, no cumpliera las condiciones que le otorgaran derecho a una pensión teniendo en cuenta exclusivamente los períodos de seguro cumplidos bajo la legislación española, la Insti-

järjestelmässä täyttyneet vakuutuskaudet tai niihin rinnastettavat kaudet ikäänkuin ne olisivat Espanjan lainsäädännön mukaisia vakuutuskausia tai niihin rinnastettavia kausia, elleivät asumiskaudet, vakuutuskaudet ja niihin rinnastettavat kaudet ole päällekkäisiä.

4. Jotta henkilö saisi tämän artiklan 3 kappaleessa tarkoitetun Espanjan lainsäädännön mukaisen etuuden, Espanjan lainsäädännön edellyttämä eläkekelpoisuus tai siihen rinnastettavat edellytykset katsotaan täyttyneiksi, jos kysymyksessä oleva henkilö on kuulunut Suomen lainsäädännön piiriin tai saanut Suomen lainsäädännön mukaisia etuuksia.

#### 17 artikla

1. Kun 16 artiklan 3 kappaleen mukaisesti Espanjan tai Suomen kansalainen täyttää Espanjan lainsäädännön mukaisen eläkkeen saamisen edellytykset, asianomainen espanjalainen vakuutuslaitos määrää ensin eläkkeen suuruuden sellaiseksi kuin se olisi henkilölle Espanjan lainsäädännön mukaan maksettava, ikäänkuin henkilön kaikki molempien sopimuspuolten lainsäädännön mukaan täytetyt vakuutuskaudet olisivat olleet Espanjan lainsäädännön mukaisia ("teoreettinen eläke"). Espanjan asianomainen vakuutuslaitos vähentää näin määriteltä etuutta suhteuttamalla kysymyksessä olevan henkilön ennen eläketapahtumaa Espanjan lainsäädännön mukaan täyttämät vakuutuskaudet tai niihin rinnastettavat kaudet kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaan täytettyjen vakuutuskausien yhteismäärään ("pro rata -eläke").

2. Jos 1 kappaleessa mainitun teoreettisen eläkkeen määrä on pienempi kuin Espanjan lainsäädännön takaama vähimmäiseläke, asianomainen espanjalainen vakuutuslaitos ottaa 1 kappaleen määräyksiä soveltaessaan huomioon vähimmäiseläkkeen määrän "teoreettisen eläkkeen" määrän sijasta.

3. Kun eläkkeen määrää Espanjan lainsäädännön mukaisesti korotetaan yleisen tulotason nousun, elinkustannusten nousun tai muiden vastaa-

tución competente española tomará en cuenta los períodos de seguro o equivalentes, cubiertos en relación española, la Institución competente española tomará en cuenta los períodos de seguro o equivalentes, cubiertos en relación con el sistema finlandés de pensión de empleo, como si dichos períodos fueran períodos de seguro o equivalentes cumplidos bajo la legislación española, siempre que no se superpongan.

4. Para obtener una prestación de acuerdo con las disposiciones legales españolas en los casos previstos en el apartado 3 del presente Artículo se considerará cubierto el requisito de alta o situación asimilada, exigido por las disposiciones legales españolas si la persona en cuestión estuviera sometida a las disposiciones legales finlandesas o percibiera una prestación prevista en la legislación finlandesa.

#### Artículo 17

1. Cuando de conformidad con lo dispuesto en el Artículo 16, apartado 3, una persona cumpla los requisitos para tener derecho a una pensión de conformidad con la legislación española, la Institución española competente establecerá en primer lugar el importe de la pensión que habría de abonarse según su legislación, como si todos los períodos de seguro cumplidos por la persona afectada bajo las legislaciones de ambas Partes Contratantes hubieran sido cubiertos de acuerdo con la legislación española ("pensión teórica"). La Institución competente española reducirá entonces el importe total de la prestación así determinada, proporcionalmente a los períodos de seguro o equivalentes cumplidos por la persona afectada bajo la legislación española con anterioridad al hecho causante, en relación con la totalidad de los períodos de seguro cumplidos bajo la legislación de ambas Partes Contratantes ("pensión prorata").

2. En los casos en que el importe de la pensión teórica señalada en el apartado 1 fuera inferior a la cuantía de la pensión mínima prevista en cualquier momento por la legislación española, la Institución española competente, al aplicar lo previsto en el apartado 1 tomará en consideración el importe a que asciende la pensión mínima en lugar de la cuantía a que asciende la "pensión teórica".

3. Cuando de conformidad con la legislación española se produzcan incrementos de pensión como consecuencia de un aumento del nivel

vien tekijöiden perusteella, korotuslaskelmien perustana pidetään "teoreettista eläkettä". Näin saatua määrää vähennetään noudattamalla tämän artiklan 1 kappaleessa mainittua suhteuttamismenettelyä.

#### 18 artikla

1. Artiklan 16 määräysten mukaisesti ansaittuun eläkeoikeuteen perustuvan etuuden laske-  
miseksi Espanjan asianomainen vakuutuslaitos soveltaa omaa lainsäädäntöään.

2. Tapauksissa, joissa hakijan etuuden laskemisen perustaksi valitsema vakuutusmaksukausi on täyttynyt kokonaan tai osittain Suomen työeläkejärjestelmässä, asianomainen espanjalainen vakuutuslaitos määrää laskuperusteen seuraavasti:

a) maksukautena tai sen osana Espanjassa voimassaoleen vähimmäismaksuperusteen mukaisesti, sitä ammattiryhmää koskevien perusteiden mukaan minkä ammattiryhmän mukaista työtä hakija on tehnyt Espanjassa, tai

b) ammatinharjoittajan omaa tapaustaan varten valitseman vakuutusmaksuperusteen mukaisesti.

3. Edellisen kappaleen määräyksistä huolimatta etuuden laskuperuste toisen palveluksessa olevien työntekijöiden osalta ei saa missään tapauksessa olla alhaisempi kuin Espanjan lainsäädännössä mainittua ajanjaksoa varten vahvistettu kaikkia aloja koskeva minimipalkka.

#### 19 artikla

1. Kun tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluva henkilö hyväksytään Espanjan lainsäädännön mukaisen vapaaehtoisen tai vaihtoehtoisen vakuutuksen piiriin, tämän sopimuksen 16 artiklan 3 kappaleessa mainitut, Suomen työeläkejärjestelmässä täyttyneet vakuutuskaudet otetaan huomioon ikäänkuin ne olisivat Espanjan lainsäädännön mukaisesti täyttyneitä vakuutuskausia.

2. Edellisen kappaleen määräyksiä sovelletaan ainoastaan sellaisiin henkilöihin, jotka eivät voi päästä Espanjan lainsäädännön mukaisen pakollisen vakuutuksen piiriin.

3. Kun henkilö, jonka osalta on tunnustettu hänen oikeutensa kuulua Espanjan lainsäädännön mukaiseen vapaaehtoiseen vakuutukseen,

general de ingresos, coste de vida u otros factores similares, los cálculos de incremento se realizarán tomando como base el importe de la pensión teórica y la cuantía resultante será reducida por aplicación de las mismas normas de proporcionalidad establecida en el apartado 1 de este Artículo.

#### Artículo 18

1. Para determinar las bases de cálculo de una prestación cuyo derecho haya sido adquirido de conformidad con lo dispuesto en el Artículo 16 la Institución competente española aplicará su propia legislación.

2. En los casos en que el período de seguro elegido por el solicitante para el cálculo de la base reguladora de prestaciones se hubiera cumplido en todo o en parte según el sistema finlandés de pensión de empleo, la Institución competente española determinará dicha base reguladora:

a) sobre las bases mínimas de cotización vigentes en España durante dicho período o fracción, para los trabajadores de la misma categoría profesional que haya ostentado en España la persona interesada, o

b) sobre las bases de cotización que en su caso hubiera escogido el trabajador autónomo.

3. No obstante lo dispuesto en el párrafo anterior, la base reguladora de la prestación respecto a los trabajadores por cuenta ajena no será en ningún caso inferior al promedio de los importes que hubiera tenido el salario mínimo interprofesional según la legislación española durante el período elegido.

#### Artículo 19

1. Para la admisión de una persona a quien se aplique el presente Convenio al seguro voluntario o facultativo según la legislación española, los períodos de seguro, cumplidos según el sistema finlandés de pensión de empleo, mencionados en el apartado 3 del Artículo 16 del presente convenio se considerarán como si los mismos fueran períodos de seguro cumplidos bajo la legislación española.

2. Las disposiciones del apartado anterior se aplicarán solamente a las personas que no puedan beneficiarse del seguro obligatorio bajo la legislación española.

3. Cuando una persona a quien se le haya reconocido el derecho a asegurarse voluntariamente conforme a la legislación española ad-

tulee jomman kumman sopimuspuolen sosiaaliturvajärjestelmän pakollisen vakuutuksen piiriin, hän lakkaa automaattisesti olemasta vapaaehtois-  
sen vakuutuksen piirissä.

## 20 artikla

Kun Espanjan lainsäädäntö asettaa eläkeoikeuden tai eläkkeen määrän edellytykseksi vakuutuskausien täyttymisen sellaisella ammattialalla, jota varten on erityisvakuutusjärjestelmä, Espanjan asianomainen vakuutuslaitos laskee tässä tarkoituksessa yhteen tämän sopimuksen 16 artiklan 3 kappaleessa mainitut Suomen työeläkejärjestelmän mukaisesti täytyneet kaudet edellyttäen, että ne ovat täytyneet samalla ammattialalla.

## 2 Luku

### Sairaus- ja äitiysetuudet

## 21 artikla

Jotta henkilö saisi, säilyttäisi tai saisi uudelleen oikeuden sairaus- tai äitiysetuuksiin siinä tapauksessa, että hän on täyttänyt kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaisia vakuutuskausia, mainitut kaudet lasketaan yhteen siinä tapauksessa, että ne eivät ole päällekkäisiä.

## 22 artikla

1. Jos sopimuspuolen alueella asuvalla henkilöllä on oikeus sairaanhoitoetuuksiin tämän sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, hän saa oleskellessaan tilapäisesti toisen sopimuspuolen alueella sairaanhoitoetudet, mikäli hän terveydentilansa vuoksi välittömästi tarvitsee tällaisia etuuksia.

2. Tämän sopimuksen 7 artiklan ja 8 artiklan 3 kappaleen tarkoittamilla henkilöillä, jotka kuuluvat sopimuspuolen lainsäädännön piiriin ja oleskelevat tai asuvat toisen sopimuspuolen alueella, on tänä aikana ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön perusteella oikeus sairaanhoitoetuuksiin.

3. Määrättäessä, millä tavoin ja missä laajuudessa sairaanhoitoetudet annetaan, sovelletaan oleskelu- tai asuinpaikkakunnan vakuutuslaitoksen soveltamaa lainsäädäntöä.

4. Asianomainen vakuutuslaitos korvaa tämän artiklan perusteella annettavien sairaanhoito-

quiera la condición de asegurado en un régimen de seguridad social obligatorio en una de las Partes Contratantes cesará automáticamente en su condición de asegurado voluntario.

## Artículo 20

Cuando la legislación española condicione el derecho a la cuantía de la pensión al cumplimiento de períodos de seguro derivados del ejercicio de una profesión para la que exista un régimen especial de seguridad social, la Institución competente española totalizará a dichos fines los períodos de seguro cumplidos según el sistema finlandés de pensión de empleo a los que se hace referencia en el apartado 3 del Artículo 16 del presente Convenio, siempre que hubieran sido cubiertos en la misma profesión.

## Capítulo 2

### Prestaciones de enfermedad y maternidad

## Artículo 21

Para obtener, conservar o recuperar el derecho a prestaciones de enfermedad o de maternidad, en caso de que una persona haya cubierto períodos de seguro de acuerdo con las disposiciones de las dos Partes Contratantes, dichos períodos se totalizarán siempre que no se superpongan.

## Artículo 22

1. La persona que resida en el territorio de una Parte Contratante, y según la legislación de esta Parte, tenga derecho a prestaciones de asistencia sanitaria obtendrá dichas prestaciones en caso de estancia temporal en el territorio de la otra Parte, si debido a su estado de salud tiene necesidad inmediata de tales prestaciones.

2. Las personas comprendidas en los Artículos 7 y 8,3 de este Convenio que se hallen sometidas a la legislación de una Parte, cuando se encuentren o residan en el territorio de la otra Parte, tendrán derecho a las prestaciones de asistencia sanitaria de acuerdo con la legislación de la primera Parte durante el tiempo de su estancia o residencia.

3. La extensión y modalidades del servicio de las prestaciones se regirá por la legislación que aplique la Institución aseguradora del lugar de estancia o residencia.

4. Los gastos de las prestaciones de asistencia sanitaria concedidas en virtud del presente

etuuksien kustannukset oleskelu- tai asuinpaikkakunnan vakuutuslaitokselle siten kuin tämän sopimuksen 34 artiklassa tarkoitettussa toimeenpanosopimuksessa erikseen määrätään.

### 23 artikla

1. Henkilöllä, joka saa eläkettä kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti, on oikeus sairaanhoitoetuksiin sen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella hän asuu. Mainittujen etuuksien aiheuttamat kustannukset korvaa eläkkeensaajan asuinmaan asianomainen vakuutuslaitos.

2. Henkilöllä, joka saa eläkettä yksinomaan Suomen lainsäädännön mukaisesti, on samoin kuin hänen mukanaan seuraavilla huollettavilla perheenjäsenillään Espanjassa asuessaan oikeus Espanjan lainsäädännön omille eläkkeensaajilleen tarjomiin sairaanhoitoetuksiin, edellyttäen, että hän on tehnyt asiaa koskevan sopimuksen espanjalaisen vakuutuslaitoksen kanssa ja maksanut Espanjan asianomaisen viranomaisen määräämät kuukausimaksut.

3. Henkilöllä, joka saa eläkettä yksinomaan Espanjan lainsäädännön mukaisesti, on samoin kuin hänen mukanaan seuraavilla huollettavilla perheenjäsenillään Suomessa asuessaan oikeus Suomen lainsäädännön omille eläkkeensaajilleen tarjomiin sairaanhoitoetuksiin.

### 24 artikla

Proteesit, suuret apuvälineet ja muut huomattavat sairaanhoitoetudet, joita koskeva luettelo liitetään toimeenpanosopimukseen, myönnetään hätätapauksia lukuunottamatta vain asianomaisen vakuutuslaitoksen suostumuksella.

### 3 luku

#### Perhe-etudet

### 25 artikla

Sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet lasketaan perhe-etuusoiden saamiseksi tarvittaessa yhteen toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti täyttyneiden vakuutuskausien kanssa.

Artículo serán reembolsados por la Institución aseguradora competente a la Institución del lugar de estancia o residencia en la forma que se determine en el Acuerdo Administrativo previsto en el Artículo 34 del presente Convenio.

### Artículo 23

1. El titular de una pensión según la legislación de ambas Partes Contratantes tendrá derecho a prestaciones de asistencia sanitaria de acuerdo con las disposiciones legales de la Parte en cuyo territorio esté residiendo. El coste de dichas prestaciones correrá a cargo de la Institución aseguradora competente del país de residencia del beneficiario de la pensión.

2. El titular de una pensión debida solamente en aplicación de la legislación finlandesa tendrá derecho, cuando esté residiendo en España, junto con los miembros de la familia a su cargo que le acompañen, a las prestaciones de asistencia sanitaria previstas en la legislación española para sus propios pensionistas, previa formalización de un contrato que deberá ser concertado entre el pensionista y la Institución aseguradora española y mediante el pago de las cuotas mensuales determinadas por la autoridad española competente.

3. El titular de una pensión debida solamente en aplicación de la legislación española tendrá derecho, cuando esté residiendo en Finlandia, junto con los miembros de la familia a su cargo que le acompañen, a las prestaciones de asistencia sanitaria previstas por la legislación finlandesa para sus propios pensionistas.

### Artículo 24

La concesión de prótesis, grandes aparatos y otras prestaciones sanitarias de gran importancia, cuya relación se incluirá en el Acuerdo Administrativo, estará subordinada, salvo casos de urgencia, a la autorización de la Institución aseguradora competente.

### Capítulo 3

#### Subsidios Familiares

### Artículo 25

Los períodos de seguro cubiertos bajo la legislación de una de las Partes Contratantes se totalizarán, cuando sea preciso, con los cubiertos bajo la legislación de la otra Parte Contratante a fin de establecer el derecho a subsidios familiares.

## 26 artikla

1. Jos nainen, joka asuu sopimuspuolen alueella tai on vakuutettu sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, synnyttää toisen sopimuspuolen alueella, hänellä on oikeus äitiyden perusteella suoritettavaan perhe-etuuteen ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaan.

2. Jos henkilöllä tämän sopimuksen määräysten nojalla tai muusta syystä on oikeus äitiyden perusteella suoritettavaan perhe-etuuteen samanaikaisesti kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, etuus annetaan ainoastaan sen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, jonka alueella synnytys on tapahtunut.

## 27 artikla

Suomen lainsäädännön mukainen lapsilisä suoritetaan Espanjan kansalaiselle hänen Suomesa asuvista lapsistaan tai muista huollettavanaan olevista alaikäisistä samoin edellytyksin kuin Suomen kansalaisille.

## 4 luku

## Työtapaturma- ja ammattitautietuudet

## 28 artikla

1. Tapaturma- ja ammattitautietuudet määräytyvät sen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti, jonka piiriin henkilö tämän sopimuksen 6—9 artiklan perusteella tapaturman sattuessa on kuulunut.

2. Henkilö, jolla työtapaturman tai ammattitautin perusteella on oikeus sairaanhoitoetuuksiin sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, saa oleskellessaan toisen sopimuspuolen alueella sairaanhoitoetuudet viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön edellyttämässä muodossa ja laajuudessa ensiksi mainitun sopimuspuolen asianomaisen vakuutuslaitoksen kustannuksella.

3. Sairaanhoitoetuudet, joita tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitetaan, annetaan Espanjassa espanjalaisen vakuutuslaitoksen kautta, ja Suomesa Tapaturmavakuutuslaitosten Liiton kautta.

## Artículo 26

1. Si una mujer que reside en el territorio de una de las Partes Contratantes o está asegurada de acuerdo con la legislación de una de las Partes Contratantes, diera a luz en el territorio de la otra Parte, tendrá derecho a la prestación familiar por maternidad a tenor de la legislación de la primera Parte.

2. Si una mujer tuviera derecho, a tenor de lo dispuesto en el presente Convenio o por cualquier otra razón, a una prestación familiar por maternidad de acuerdo con la legislación de ambas Partes, simultáneamente, la prestación se concederá únicamente a tenor de la legislación de aquella Parte en el territorio de la cual tuvo lugar el nacimiento.

## Artículo 27

El subsidio por hijos establecido por la legislación finlandesa se abonará a los nacionales españoles por los hijos o menores a su cargo, que residan en Finlandia, en las mismas condiciones que a los nacionales finlandeses.

## Capítulo 4

## Prestaciones por accidentes de trabajo y enfermedades profesionales

## Artículo 28

1. Las prestaciones por accidentes de trabajo y enfermedad profesional se registrarán por legislación aplicable a la persona asegurada en la fecha del accidente, de acuerdo con lo dispuesto en los Artículos 6—9 del presente Convenio.

2. Una persona, que por causa de un accidente de trabajo o de una enfermedad profesional, tenga derecho a prestaciones de asistencia sanitaria de acuerdo con la legislación de una de las Partes Contratantes, se beneficiará, mientras esté en el territorio de la otra Parte, de las prestaciones de asistencia sanitaria, servidas con la extensión y modalidades que establece la legislación de la segunda Parte por cuenta de la Institución aseguradora competente de la primera Parte.

3. Las prestaciones de asistencia sanitaria, a que se hace referencia en el apartado 2 del presente artículo, se concederán en España a través de la Institución aseguradora española y, en Finlandia, a través de la Federación de Instituciones Aseguradoras contra Accidentes de Finlandia (Suomen Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto).

4. Tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitetut sairaanhoitoetuuudet, jotka oleskelu- tai asuinpaikkakunnalla on annettu työtapaturman tai ammattitaudin vuoksi, korvataan tämän artiklan 3 kappaleessa tarkoitetuille laitoksille tämän sopimuksen 34 artiklassa tarkoitettussa toimeenpanosopimuksessa määrättyllä tavalla.

#### 29 artikla

1. Jos jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön mukaan on tarpeellista arvioida, missä määrin työtapaturma tai ammattitauti on vähentänyt henkilön työkykyä, otetaan huomioon kyseisen henkilön mahdollisesti toisen sopimuspuolen alueella sairastamien ammattitautien tai häneen sattuneiden työtapaturmien vaikutukset.

2. Uuden työtapaturman tai ammattitaudin korvaamisesta vastaava asianomainen vakuutuslaitos määrittää soveltamansa lainsäädännön mukaisesti etuuksien määrän ottaen huomioon työkyvyn alentuman, jonka työtapaturma tai ammattitauti on aiheuttanut.

#### 30 artikla

1. Ammattitaudin perusteella annettavat etuudet määrätään sen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti, jonka piiriin henkilö on kuulunut harjoittaessaan toimintaa, jonka voidaan katsoa altistaneen ammattitautiin, vaikka tauti olisi havaittu ensimmäisen kerran toisen sopimuspuolen alueella.

2. Jos henkilö on harjoittanut kysymykseen tulevaa toimintaa kummankin sopimuspuolen alueella, sovelletaan vain sen sopimuspuolen lainsäädäntöä, jonka alueella henkilö on viimeksi harjoittanut tällaista toimintaa.

3. Jos ammattitauti on johtanut etuuksien suorittamiseen sopimuspuolen vakuutuslaitoksesta, tämä vakuutuslaitos vastaa myös kaikenlaisesta taudin pahenemisesta, joka tapahtuu toisen sopimuspuolen alueella, lukuunottamatta tapauksia, jossa taudin paheneminen liittyy sellaiseen toisen sopimuspuolen alueella harjoitettuun toimintaan, jonka katsotaan voivan aiheuttaa taudin pahenemisen.

4. Las prestaciones de asistencia sanitaria a que se hace referencia en el apartado 2 del presente Artículo, servidas en el lugar de estancia o residencia a causa de un accidente de trabajo o de una enfermedad profesional serán reembolsadas a las entidades mencionadas en el apartado 3 del presente Artículo, en la forma que se determine en el Acuerdo Administrativo previsto en el Artículo 34 del presente Convenio.

#### Artículo 29

1. Si fuera necesario de conformidad con la legislación de una de las Partes Contratantes, para valorar la disminución de la capacidad derivada del accidente de trabajo y de la enfermedad profesional, se tendrán en cuenta las secuelas de anteriores accidentes de trabajo o enfermedades profesionales que pudiera haber sufrido el interesado en el territorio de la otra Parte Contratante.

2. La Institución aseguradora competente para la indemnización de un nuevo accidente de trabajo o de una enfermedad profesional fijará la cuantía de las prestaciones teniendo en cuenta el grado de disminución de la capacidad de trabajo producida por el accidente o enfermedad profesional de conformidad con las disposiciones legales aplicables por dicha Institución.

#### Artículo 30

1. Las prestaciones por enfermedad profesional se regularán de acuerdo con la legislación de la Parte Contratante que fuera aplicable al causante durante el tiempo que estuvo ejerciendo una actividad sujeta a riesgo de enfermedad profesional, aún cuando ésta fuera diagnosticada por primera vez en el territorio de la otra Parte Contratante.

2. En caso de que la persona asegurada haya realizado dicha actividad en los territorios de ambas Partes Contratantes, sólo se aplicará la legislación de la Parte en cuyo territorio haya desarrollado ultimamente dicha actividad.

3. En caso de que una enfermedad profesional haya originado la concesión de prestaciones por parte de la Institución aseguradora de una Parte Contratante, la misma Institución aseguradora responderá de cualquier agravación de la enfermedad que pueda tener lugar en el territorio de la otra Parte Contratante, a menos que la agravación se refiera a actividades realizadas en el territorio de la última Parte Contratante que entrañen el riesgo de agravación de dicha enfermedad.



## 5 luku

## Hautausavustukset

## 31 artikla

Espanjan sosiaaliturvalainsäädännön mukaiset hautausavustusetuudet myönnetään yksinomaan Espanjan lainsäädäntöä soveltaen ja siinä määrättyin edellytyksin.

## 6 luku

## Työttömyysetuudet

## 32 artikla

1. Jos henkilö on sopimuspuolen alueelle viimeksi saavuttuaan täyttänyt yhden vakuutuskauden, rinnastetaan mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaista työttömyysetuutta haettaessa toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti täytetty vakuutuskausi ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti täytettyyn vakuutuskauteen.

2. Kappaleen 1 määräyksiä ja Suomen lainsäädäntöä sovellettaessa edellytetään, että asianomainen henkilö on ollut työsuhteessa Suomessa vähintään neljän viikon ajan korvaushakemusta edeltäneiden viimeisten kahdentoista kuukauden aikana. Kappaleen 1 määräyksiä sovelletaan kuitenkin, vaikka työsuhte olisi päättynyt ennen neljän viikon kauden täyttymistä, jos työsuhte on päättynyt henkilön syyttä, ja jos sen on ollut tarkoitus kestää pitempään.

3. Henkilön hakiessa työttömyysetuutta sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti siten kuin tämän artiklan 1 kappaleessa määrätään, kaikki sellaiset kaudet, joilta hän on saanut mainittua etuutta toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti viimeisten korvaushakemusta edeltäneiden kahdentoista kuukauden aikana, otetaan huomioon ikäänkuin ne olisivat kausia, joilta hänelle on myönnetty kysymykseen tulevaa etuutta ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti.

## Capítulo 5

## Prestaciones por defunción

## Artículo 31

Las prestaciones por defunción previstas en la legislación española sobre seguridad social serán reconocidas por aplicación exclusiva de dicha legislación y conforme a requisitos y condiciones exigidas en la misma.

## Capítulo 6

## Prestaciones por desempleo

## Artículo 32

1. Cuando una persona haya cubierto, desde su última llegada al territorio de una Parte, un período de seguro al amparo de la legislación de esa Parte, será considerada, a efectos de una solicitud de prestación por desempleo a tenor de la legislación de dicha Parte, como si el período de seguro cubierto en virtud de la legislación de la otra Parte fuese un período de seguro cubierto al amparo de la legislación de la primera Parte.

2. La aplicación de lo dispuesto en el apartado 1 bajo la legislación finlandesa presupone que la persona afectada ha estado empleada en Finlandia un total de cuatro semanas como mínimo durante los doce meses anteriores a la fecha de presentación de su solicitud. Sin embargo, aún cuando su empleo hubiera expirado antes de terminar las cuatro semanas, se aplicará lo dispuesto en el apartado 1 cuando haya finalizado sin mediar culpa imputable al interesado y se hubiera tenido la intención de que se prolongase por un período más largo.

3. Cuando una persona solicite prestación por desempleo al amparo de la legislación de una Parte en virtud de lo dispuesto en el apartado 1 del presente artículo, todo período por el cual haya — recibido dicha prestación a tenor de la legislación de la otra Parte durante los doce meses anteriores a la fecha de su solicitud, será tenido en cuenta como si fuese un período en el que hubiese percibido dicha prestación al amparo de la legislación de la primera Parte.



## IV OSA

## Muita määräyksiä

## 33 artikla

Tämän sopimuksen soveltamiseksi kummankin sopimuspuolen asianomaiset viranomaiset ja vakuutuslaitokset antavat toisilleen tarpeellista teknistä ja hallinnollista apua oman lainsäädäntönsä edellyttämässä järjestyksessä. Apu on maksutonta, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä.

## 34 artikla

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset tekevät tämän sopimuksen soveltamiseksi toimeenpanosopimuksia.

## 35 artikla

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset

- a) määrittävät omat yhdysohjeensa;
- b) tiedottavat toisilleen tämän sopimuksen soveltamiseen liittyvistä toimenpiteistään;
- c) ilmoittavat toisilleen laeista ja asetuksista, jotka saattavat muuttaa 2 artiklassa tarkoitettuja lakeja ja asetuksia.

## 36 artikla

1. Asianomaisten viranomaisten on neuvottelevin ratkaistava sopimuspuolten vakuutuslaitosten välillä tämän sopimuksen ja siihen liittyvien toimeenpanosopimusten tulkinnasta tai soveltamisesta mahdollisesti syntyvät erimielisyydet.

Jos erimielisyyksiä ei voida ratkaista neuvottelevin kolmen kuukauden kuluessa neuvottelujen aloittamisesta, erimielisyydet alistetaan välimieslautakunnalle, jonka kokoonpanosta ja menettelytavoista sopimuspuolet sopivat keskenään, tai, mikäli tällä menettelyllä ei päästä yhteisymmärrykseen tätä seuraavan kolmen kuukauden jakson kuluessa, erimielisyydet ratkaistaan välimiehen avulla. Välimiehen nimittää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtaja jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä.

2. Välimieslautakunnan tai välimiehen päätös on sitova ja lopullinen.

## TITULO IV

## Disposiciones diversas

## Artículo 33

Para la aplicación del presente Convenio, las Autoridades competentes e Instituciones aseguradoras de ambas Partes Contratantes se prestarán sus buenos oficios y ofrecerán la necesaria colaboración técnica y administrativa recíproca precisa, actuando a tal fin como si se aplicase su propia legislación. Esta ayuda será gratuita, a menos que en el presente Convenio se disponga expresamente lo contrario.

## Artículo 34

Las autoridades competentes de ambas Partes Contratantes establecerán Acuerdos Administrativos para la aplicación del presente Convenio.

## Artículo 35

Las Autoridades competentes de ambas Partes Contratantes deberán:

- a) determinar sus respectivos Organismos de Enlace;
- b) comunicarse las medidas adoptadas para la aplicación de este Convenio;
- c) notificarse todas las disposiciones legislativas y reglamentarias que modifiquen las que se enumeran en el artículo 2.

## Artículo 36

1. Las autoridades competentes deberán resolver mediante negociación las diferencias de interpretación o aplicación de este Convenio y de sus Acuerdos Administrativos que puedan surgir entre las Instituciones aseguradoras de ambas Partes Contratantes.

Si no es posible resolver una diferencia mediante negociación en un plazo de tres meses posteriores al comienzo de la misma, será sometida a una Comisión de Arbitraje cuya composición y procedimiento serán fijados de común acuerdo entre las dos Partes Contratantes o, en caso de que de esta forma no se pueda llegar a una resolución dentro de un período adicional de tres meses, por un Arbitro que a petición de una u otra de las Partes Contratantes designe el Presidente del Tribunal Internacional de Justicia.

2. La decisión de la Comisión Arbitral o del Arbitro, según proceda, será considerada como vinculante y final.

## 37 artikla

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset ja vakuutuslaitokset voivat olla suoraan yhteydessä keskenään espanjan, suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

## 38 artikla

1. Asianomainen vakuutuslaitos voi suorittaa hakijalle ennakkomaksua etuutta koskevan hakemuksen käsittelyn ajalta.

2. Ennakkomaksu myönnetään asianomaisen vakuutuslaitoksen harkinnan mukaisesti ja se perustuu ensisijaisesti hakijan tarpeeseen, siihen kuinka todennäköisesti hänellä on oikeus hakemiinsa etuuksiin sekä siihen, kuinka kauan hänen hakemuksensa lopullinen ratkaiseminen todennäköisesti kestää.

3. Mikäli sopimuspuolen asianomainen vakuutuslaitos on maksanut edunsaajalle ennakkomaksuja, tämä vakuutuslaitos, tai sen pyynnöstä toisen sopimuspuolen asianomainen vakuutuslaitos, voi vähentää mainitut ennakkomaksut kyseiselle edunsaajalle maksettavista lopullisista suorituksista.

## 39 artikla

1. Hakemukset, lausunnot, muutoksenhaku-kirjelmät ja muut asiakirjat, jotka voidaan sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti jättää tietyn määräajan kuluessa tämän sopimuspuolen viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle, katsotaan sille jätetyiksi, jos ne on jätetty saman määräajan kuluessa toisen sopimuspuolen asianomaiselle viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle.

2. Sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti esitetty etuutta koskeva hakemus katsotaan toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan jätetyksi etuutta koskevaksi hakemukseksi, jos hakija jättää myös viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisen hakemuksen kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin hän on saanut tiedon velvollisuudestaan jättää toinen hakemus.

3. Laskettaessa Suomen lainsäädännön mukaisista korotusta eläkkeen viivästymisajalta, hakemus katsotaan jätetyksi silloin, kun se on saapunut tarpeellisine liitteineen asianomaiselle suomalaiselle vakuutuslaitokselle. Korotusta ei kuitenkaan makseta tämän sopimuksen 13 artiklan 4 kappalessa tarkoitettulle mahdollisesti maksettavalle takautuvalle lisäyserälle.

## Artículo 37

Las autoridades competentes e Instituciones aseguradoras de las dos Partes pueden relacionarse directamente entre ellas utilizando los idiomas español, finlandés, sueco o inglés.

## Artículo 38

1. La Institución aseguradora competente podrá abonar al solicitante un anticipo durante la tramitación de su solicitud.

2. Dicho anticipo será concedido de forma discrecional por la Institución aseguradora competente y se basará principalmente en el grado de necesidad del solicitante, en la comprobación de su probable derecho a las prestaciones solicitadas y en el tiempo que probablemente tarde la resolución definitiva de su solicitud.

3. En caso de que la Institución aseguradora de una Parte Contratante haya pagado anticipos a un beneficiario, ésta Institución aseguradora o bien, a su petición, la Institución aseguradora competente de la otra Parte, podrá descontar los mencionados anticipos de los pagos pendientes que hayan de hacerse al citado beneficiario.

## Artículo 39

1. Las solicitudes, declaraciones, recursos u otros documentos que, para la aplicación de la legislación de una Parte, puedan ser presentados en un plazo determinado ante las autoridades o instituciones correspondientes de esa Parte se considerarán como presentados ante ellas si hubieran sido presentados, dentro del mismo plazo, ante la autoridad o Institución competente de la otra Parte.

2. Cualquier solicitud de prestación presentada según la legislación de una Parte será considerada como solicitud de la prestación correspondiente según la legislación de la otra Parte, siempre que la persona interesada presente otra solicitud correspondiente a la legislación de la segunda Parte dentro de los seis meses siguientes a la fecha en que se le comunique que debe presentarla.

3. Al calcularse el incremento por demora a la pensión previsto en la legislación finlandesa, la solicitud se considerará como presentada en la fecha en que haya llegado con todos los anexos necesarios a la Institución aseguradora competente de Finlandia. No se pagará sin embargo, ese incremento respecto de la cuantía suplementaria retroactiva que pueda concederse a tenor del apartado 4 del artículo 13 del presente Convenio.

## 40 artikla

1. Maksut, jotka suoritetaan tätä sopimusta sovellettaessa, voidaan maksaa sen sopimuspuolen valuutassa, johon maksusta vastaava vakuutuslaitos kuuluu.

2. Jos sopimuspuoli saattaa voimaan ulkomaanvaluutan siirtämistä koskevia rajoittavia säännöksiä, sopimuspuolet ryhtyvät välittömästi toimenpiteisiin taatakseen tämän sopimuksen mukaisten oikeuksien toteutumisen.

## 41 artikla

1. Vapautukset leimaverosta, notaaripalkkioista, rekisteröintimaksuista tai vastaavista maksuista tai näitä koskevat alennukset, jotka sopimuspuolen lainsäädännön mukaan koskevat todistuksia ja asiakirjoja, ulotetaan koskemaan myös toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisia tai tämän sopimuksen soveltamiseksi tarvittavia todistuksia tai asiakirjoja.

2. Tämän sopimuksen soveltamiseksi tarvittavat todistukset tai muut asiakirjat hyväksytään ilman laillistamista.

## 42 artikla

Määrättäessä tämän sopimuksen mukaisesta oikeudesta etuuksiin, otetaan huomioon myös ennen sopimuksen voimaantuloa täyttyneet vakuutus- ja asumiskaudet.

## 43 artikla

1. Tätä sopimusta voidaan soveltaa myös ennen sen voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin. Sopimus ei kuitenkaan anna oikeutta etuuksien suorittamiseen sen voimaantuloa edeltäneeltä ajalta.

2. Tämän sopimuksen tultua voimaan etuudet, joita ei ole myönnetty henkilön kansalaisuuden takia, tai joiden suorittaminen on keskeytetty, koska henkilö on asunut toisen sopimuspuolen alueella, myönnetään henkilön hakemuksesta.

3. Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa myönnetty etuudet voidaan henkilön hakemuksesta tarkistaa vastaamaan sopimuksen määräyksiä. Mainitut etuudet voidaan tarkistaa myös ilman hakemusta. Etuuden määrää ei tarkistettaessa voida pienentää.

## Artículo 40

1. Los pagos realizados en aplicación de este Convenio podrán efectuarse válidamente en la moneda de la Parte a la que pertenezca la Institución aseguradora responsable del pago.

2. En caso de que se promulguen por cualquiera de las Partes Contratantes disposiciones tendientes a la restricción de la transferencia de divisa extranjera, las dos Partes adoptarán inmediatamente las medidas necesarias para garantizar la efectividad de los derechos derivados de este Convenio.

## Artículo 41

1. Toda exención o reducción de timbres, derechos notariales o de registro u otros analogos previstos en la legislación de una de las Partes Contratantes para los certificados y documentos expedidos en aplicación de la legislación de dicha Parte, se extenderá también a los documentos y certificados expedidos para la aplicación de la legislación de la otra Parte o de este Convenio.

2. Todos los documentos y certificados expedidos para la aplicación de este Convenio quedarán exentos de los requisitos de legalización.

## Artículo 42

Para la determinación del derecho a prestaciones según este Convenio, se tendrán en cuenta también los períodos de seguro y de residencia cumplidos antes de su entrada en vigor.

## Artículo 43

1. Este Convenio será también aplicable a hechos causantes ocurridos antes de su entrada en vigor. Sin embargo, el Convenio no confiere derecho alguno al pago de prestaciones por el tiempo transcurrido antes de su entrada en vigor.

2. A partir de la entrada en vigor del Convenio, las prestaciones no concedidas a causa de la nacionalidad de la persona interesada o las suspendidas a causa de su residencia en el territorio de la otra Parte serán concedidas a solicitud de aquellas.

3. Las prestaciones concedidas antes de entrar en vigor el Convenio serán revisadas, a petición de los interesados, teniendo en cuenta sus disposiciones. Estas prestaciones podrán también ser revisadas incluso sin haberse presentado solicitud alguna. La cuantía de las prestaciones no podrá ser reducida bajo ninguna circunstancia a causa de revisión.

4. Sopimuspuolten lainsäädännön vanhentumista koskevia säännöksiä ei sovelleta edellisissä kappaleissa mainittuihin tapauksiin, jos asianomaiset henkilöt esittävät hakemuksensa kahden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantuloista.

5. Mikäli hakemus esitetään mainitun määräajan jälkeen, oikeus etuuteen kohdistuu hakemuksen päivämäärän jälkeiseen aikaan, ellei kysymyksessä olevan sopimuspuolen lainsäädännössä ole hakijan kannalta edullisempaa säännöstä.

#### 44 artikla

1. Tämä sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi. Sopimuspuoli voi milloin tahansa sanoa sopimuksen irti. Mikäli sopimus irtisanotaan, se lakkaa olemasta voimassa kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun irtisanomisesta on kirjallisesti ilmoitettu toiselle sopimuspuolelle.

2. Mikäli sopimuksen voimassaolo päättyy irtisanomisen vuoksi, sen mukaisesti aikaisemmin saavutetut etuudet jäävät edelleen voimaan.

3. Sopimuspuolten tulee sopia määräyksistä, jotka takaavat sopimuksen voimassaoloa edeltäneiden vakuutuskausien perusteella syntyneissä olevat oikeudet.

#### 45 artikla

1. Tämä sopimus on ratifioitava. Ratifioimiskirjat vaihdetaan niin pian kuin mahdollista Madridissa.

2. Tämä sopimus tulee voimaan ratifioimiskirjojen vaihtokuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Edellä olevan vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, hallitustensa asianmukaisesti valtuuttamina, allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1985 kahtena alkuperäiskappaleena suomen ja espanjan kielellä molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan hallituksen  
puolesta

*Eeva Kuuskoski-Vikatmaa*

Espanjan hallituksen  
puolesta

*Fernando Sartorius y Alvarez de Bohorques*

4. Las normas sobre prescripción de la legislación de Partes Contratantes no se aplicarán a los derechos previstos en los des apartados anteriores, siempre que las personas interesadas presenten sus solicitudes dentro del plazo de los dos años posteriores a la fecha de vigencia de este Convenio.

5. Si la solicitud se presenta después de expirar este plazo, el derecho a prestaciones será adquirido desde la fecha de la solicitud salvo que exista una norma más favorable en la legislación de la Parte afectada.

#### Artículo 44

1. Este Convenio se estipula por tiempo indefinido. Cada una de las Partes Contratantes podrá denunciarlo en cualquier momento. En este caso cesará su vigencia después de seis meses desde la fecha en que la denuncia haya sido notificada por escrito a la otra Parte.

2. En caso de que este Convenio sea denunciado, se mantendrán los derechos adquiridos con anterioridad de acuerdo con sus disposiciones.

3. Las Partes Contratantes deberán ponerse de acuerdo sobre las disposiciones que garanticen los derechos en curso de adquisición derivados de los períodos de seguro cumplidos antes de la fecha de terminación del convenio.

#### Artículo 45

1. Este Convenio debe ser ratificado. Los Instrumentos de ratificación serán intercambiados tan pronto como sea posible, en Madrid.

2. Este Convenio entrará en vigor el día primero del segundo mes siguiente a aquel en que se hayan intercambiado los Instrumentos de ratificación.

En fe de lo cual los signatarios, debidamente autorizados por sus respectivos Gobiernos, firman el presente Convenio.

Hecho en Helsinki el 19 de Diciembre de 1985, en dos ejemplares escritos en los idiomas finés y español, teniendo ambos textos igual valor legal.

Por el Gobierno de la República  
de Finlandia

*Eeva Kuuskoski-Vikatmaa*

Por el Gobierno de  
España

*Fernando Sartorius y Alvarez de Bohorques*